WASHINGTON D C

Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda" 30 Montgomery Street Jersey City N J 07302
Телефони (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXVII. Ч. 13. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 17-го СІЧНЯ 1980 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, JANUARY 17, 1980 No. 13 VOL. LXXXVII.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ ГОТУЄТЬСЯ ДО СВЯТКУВАННЯ СІЧНЕВИХ РОКОВИН

Філядельфія (В-УККА). — Завершивши в основному збірку Українського Народного Фонду й провівши традиційно різдвяні й новорічні святкування українці Філядельфії завершують підготову до урочистих відзначень річниць проголошення державної Самостійности й Соборности України в дусі повної громадської єдности.

Як і в минулому, цьогорічні святкування заплановано перевести в трьох окремих фазах. Пороблено заходи, щоб губернатор Пенсильванії Ричард Торнбурґ видав проклямацію Дня Незалежности України, як і в кожній палаті Леґіслятури Коммонвелту були прийняті відповідні резолюції. Рівнож пороблено старання, щоб новоінавґурований посадник міста Філядельфії Вілліям Ґрін підписав проклямацію Дня Самостійности України в міській ратуші в присутності кількасот представників українського громадянства та молоді. Вже одержано запевнення, що Міська Рада Філядельфії прийме відповідні резолюції. Дати всіх цих урочистостей будуть своєчасно подані до прилюдного відома.

Радісну для українського народу річницю проголошення Державної Самостійности 22-го січня 1918 р. та річницю Соборности всіх українських земель з 22-го січня 1919 р. рішено відзначити багатолюдним бенкетом і балем, що їх Відділ УККА під[illegible] ту, 26-го сі[illegible] української католицької митрополичої катедри, при Френклін і Бравн вулицях. У дусі повної соборности й релігійного екуменізму, під час бенкету молитви проведуть — Митрополит Української Католицької Церкви Мирослав Любачівський, отець-настоятель української православної катедри митроф. прот. Степан Біляк і пастор Української Баптистської Церкви — д-р Іван Беркута.

Святочну промову на бенкеті виголосить о. шамб. Роберт Москаль українською мовою, а з огляду на участь представників урядових чинників Пенсильванії та Філядельфії також по-англійськи. Урочисту мистецьку частину програми виконають: Меланія Кулчинська, відома молода скрипачка-віртуоз, д-р Андрій Шуль, новий під оглядом виступів на сцені у Філядельфії пяніст і рецитатор, і сентиментальний Ансамбль Бандуристів Володимира Юркевича. Голова Відділу УККА, проф. д-р Петро Стерчо, буде господарем бенкету, а д-р Ярослав Бернадин аранжером балю на бенкеті. Уривки з Четвертого Універсалу та Акту Соборности відчитають представники молодечих і студентських організацій.

До танцю гратиме місцева оркестра „Зелене Жито", під керівництвом Орисі Гевки, а буфетом перед початком бенкету і під час забави будуть заряджувати пані з Комітету Оборони Людських і Національних Прав в Україні на чолі з мґр Улят[illegible] на потре-

(Закінчення на стор. 5)

ЗСА МОЖУТЬ ВІДМОВИТИСЯ ВЗЯТИ УЧАСТЬ В ОЛІМПІЯДІ; ВАШІНҐТОН ПЕРЕСТЕРІГАЄ МОСКВУ ПЕРЕД ПОШИРЕННЯМ ІНВАЗІЇ НА ІРАН І ПАКІСТАН

Вашінгтон/Кабул /Тегран. — У понеділок, 14-го січня, державний секретар Сайрус Венс заявив, що якщо Совєтський Союз до половини лютого цього року не відтягне своїх військових частин із Афганістану, то ЗСА можуть відмовитися брати участь в Олімпіяді, яка проходитиме влітi ц.р. в Москві. Під час пресового інтерв'ю Венс сказав, що президент Джіммі Картер теж вважає, що американські спортовці не повинні брати участи в Олімпіяді в час, коли совєтські війська окупують Афганістан. Тому уряд ЗСА закликає Москву до 15-го лютого відтягнути свої з'єднання з Афганістану, бо в іншому випадку Америка може відмовитися брати участь в тих міжнародних спортових ігрищах. Остаточне рішення западе саме в половині лютого, — заявив Венс. Венс однак додав, що не передбачує, щоб Совєтський Союз додержався цього реченця, але зазначив, що уряд ЗСА цього дуже бажав би.

У вівторок, 15-го січня, кілька речників американського уряду, а саме секретар оборони Гарольд Бравн, Збіґнєв Бжезінські, головний дорадник президента Картера для справ крайової безпеки, та Джоді Повелл, пресовий секретар Білого Дому, перестерегли Москву, що якщо б совєтські війська, які тепер перебувають в Афганістані, вступили на територію Ірану чи Пакістану, то Америка зареагує дужес гостро, може навіть вживаючи свою військову силу. Як відомо, протягом останніх кількох днів наспіли вістки, що совєтські військові частини наближаються до іранського та пакістанського кордонів. Згадані речники уряду ЗСА не входили в подробиці щодо можливої реакції ЗСА, але відмовилися заперечити, що Америка може застосувати свою мілітарну силу.

У той же час іранські власті, які, кілька днів тому, наказали всім американським журналістам виїхати з Ірану, встановили реченець на цей виїзд, а саме, п'ятницю, 18-го січня. Але вже 15-го січня американським журналістам заборонено висилати звідомлення до їхніх газет, телевізійних сіток і радіостанцій. Іранський Революційний Комітет твердить, що американські журналісти „необ'єктивно" звітують про події в Ірані, та мовляв, шкодять іранській революції. Передбачають, що незабаром будуть „видворені" теж британські та західньонімецькі кореспонденти, бо іранські власті хочуть затаїти перед світом зростаючі проблеми в Ірані.

КАНАДСЬКИЙ УРЯД ПІДТРИМУЄ ІДЕЮ БОЙКОТУ ОЛІМПІЯДИ В МОСКВІ

Оттава, Канада. — Прем'єр-міністер канадського уряду Джозеф Кларк, виступаючи на пресовій конференції заявив, що його уряд солідаризується із санкціями, що їх заповів президент Джіммі Картер проти Совєтського Союзу як реакцію на совєтську військову інвазію в Афганістані. Кларк підтвердив, що Канада не буде збільшувати продажу збіжжя для СССР, перестане уділювати кредити для імпорту канадських товарів і значно обмежить доставу технологічного знаряддя для СССР.

Разом з цим канадський уряд постановив припинити всякий культобмін з Москвою і перервати переговори про поширення маршрутів совєтського „Аерофлоту". Прем'єр Кларк висловив сумнів чи Москва надається тепер на місце міжнародних Олімпійських Ігрищ і запропонував перенести Олімпіяду до Монтреалю. „Якщо Міжнародний Олімпійський Комітет звернеться з цією справою до Канади, — заявив Джозеф Кларк — наш уряд є готовий зробити все можливе, щоб таку Олімпіяду зорганізувати".

Думки канадського прем'єра однозгідні з ранішими висловлюваннями віцепрезидента ЗСА Волтера Мондейля і пані Розалин Картер, дружини Президента, які вже раніше пропонували перенести Олімпіяду до Монтреалю або до Мюнхену в Західній Німеччині. Офіційно уряд президента Картера не зайняв ще до цієї справи становища, кажучи, що це рішення буде залежати від дальших совєтських акцій в Афганістані та сусідніх державах.

Як відомо, уряд Голляндії вирішив не підтримувати фінансово спортивних команд, які вибираються на Олімпіяду до Москви. Газета „Сан Франсіско Кронікел" перевела серед 16,000 читачів опитування у цій справі, з яких три четверті висловились за бойкотом Олімпіяди в Москві.

Треба відмітити, що також сенатор Даніель Мойніген, демократ з Ню Йорку, заявив, що „якщо Москва показала своє справжнє обличчя, то ми не повинні брати участи в її святі". Преса і пресові аґентства підкреслюють, що американський нарід солідаризується чимраз більше з наставленням свого уряду і домагається твердішої постави до совєтських аґресорів.

С. І Н. КАРАВАНСЬКІ ВІДВІДАЛИ ОСЕРЕДОК УПЦЕРКВИ В БАВНД БРУКУ

Бавнд Брук, Н. Дж. (С. Кобищанський). — Від 28-30 грудня м. р. Святослав і Ніна Караванські перебували в Осередку Української Православної Церкви в Бавнд Бруку. Приїхали вони 28-го грудня пізнім вечором. Привітав їх у своїй резиденції Владика Митрополит Мстислав і гостив вечерою, яка стала початком довших розмов. У суботу, 29-го грудня гості оглянули приміщення Св. Софійської Духовної Семінарії. Вони довше затримались у бібліотеці цієї семінарії, де й відбулася довша розмова про історію постання цього учбового закладу, який закінчує у травні 1980 року 5 років свого існування. Інформації про теперішній стан семінарії та її потреби подали гостям Владика Митрополит, заступник голови Опікунчої Ради Семінарії проф. д-р І. Фізер та ректор прот. Ф. Істочин.

Згодом С. і Н. Караванські оглянули музей Церкви-Пам'ятника. Їх зустріли там завідуюча музеєм І. Петренко-Федишин та її помічниця Н. Павловська, інформуючи водночас про експонати музею та його організаційну систему. Пояснення про походження давніх віком пам'яток української історії й культури, як наприклад, хреста-енколпіону з 1240 року, клейноду гетьмана І. Мазепи з 1702 року, першого уніятського Служебника з 1617 року та інших стародруків і гетьманських універсалів з XVII і XVIII ст., реєстру Переяславського полку з 1620 року та багатьох полкових і судових документів з того часу, розповів Владика Мстислав. Велике враження зробила на гостей колекція писанок (понад 4.000 зарисовок писанок, зокрема вишивок і вибійок з XVII і XVIII ст.

З черги на чужині цього українського пантеону розповів Владика Мстислав, звертаючи увагу на те, що серед спочилих — чимало визначних ще за життя людей, а до того з усіх країн українського розселення в світі, в тому і з окупованих совєтською владою — Польщею і Чехо - Словаччиною. Звернули гості увагу і на високомистецькі пам'ятники над могилками, що їх виконано за проєктами визначних українських мистців. Цього ж дня С. і Н. Караванські оглянули будову Дому Українськоі Культури, внутрішнє викінчення й оздоблення якого добігає кінця. Владика пояснив, що цей Дім будується для відзначення 1000-ліття Хрищення України-Русі та, що, крім модерної великої сцени і залі на 1,200 місць, матиме він приміщення для фундаментальної бібліотеки, школи українознавства й архіву давніх актів. Передбачено й устаткування для тематичних виставок з історії, культури і мистецтва, зокрема з давнього й сучасного.

По полудні Владика Митрополит гостив С. і Н. Караванських обідом, що створив нагоду познайомити гостей з видавничою діяльністю Осередку у Бавнд Бруку, в якому на протязі останніх 30 років видано майже 150 назв книжок, не тільки богослужбового змісту, але і з ділянок української історії й культури. Кількома з цих видань Владика обдарував дорогих гостей, обіцяючи додати решту до їхньої уже власної бібліотеки в ЗСА.

Увечері цього ж дня Сестрицтво і Братство Церкви-Пам'ятника гостило С. і Н. Караванських вечерою. Хлібом-сіллю їх привітали голова Сестрицтва Марія Сидоренко і голова Братства В. Несенюк. Господарем вечері був інж. С. Шевченко. Хоч і короткий час мали братство і сестрицтво на здійснення задуму привітати несподіваних гостей, про те зібралося майже 200 осіб, між якими були і представники деяких центральних українських установ, УНСоюз і УБСоюз. Особливо зворушливими були привітання від централь Пласту і ОДУМ-у. Голова Консисторії протопресв. А. Селепина передав гостям різдвяний дарунок з фонду допомоги колишнім українським політв'язням, додаючи до нього і щиросердечне привітання від Консисторії та її працівників. Гостей такими ж святковими дарунками обдарувало й Сестрицтво і Братство, а присутні на вечері склали і свої дарунки.

Під час вечері Святослав Караванський читав свої поезії, що їх він написав у в'язницях і концтаборах, за що присутні обдарували

(Закінчення на стор. 5)

Речники АБН зустрілися з представниками Афганського Союзу Борців за свободу

Ню Йорк (М. Ш.). — Дня 10-го січня ц. р. тут у Домі ОУВФронту відбулася надзвичайна конференція речників АБН-ПАБНА із представниками існуючого в Америці Афганського Союзу Борців за Свободу. В конференції взяв участь проф. Валентин Мороз, у товаристві перекладача Романа Зварича.

Зустріч, що відбулася заходами інж. М. Шпонтака з рамени ПАБНА, виявила повну однозгідність думок та співпрацю й ідейну спорідненість зібраних у боротьбі проти московсько-большевицького імперіялізму, з огляду аґресії СССР на Афганістан.

Нарадами провадив головаПАБНА у цім районі проф. Пітер Вітенус, репрезентант Литви, який представив афганських гостей Льмера Йонуссі і Масуда Халілі, та проф. Валентина Мороза, що їх зустрінено оплесками. Він же зачитав Заяву Афганського Союзу Борців за Свободу, датовану 4-го січня 1980 р., переслану до президента Дж. Картера, в якій, після характеристики аґресії СССР на Афганістан і комуністичного узурпаторства у тій країні, висловлено декілька закликів вільних афганців до Уряду ЗСА: негайно відкликати зі СССР і країн сателітів Москви всіх американських дипломатів, а совєтських і сателітних вислати зі ЗСА; припинити з тими країнами будь-яку торгівлю; скликати Конференцію на вершинах з участю всіх країн вільного світу, та із запрошенням Китаю (материка), для координації дій; подати негайну мілітарну і фінансову допомогу афганським повстанцям-патріотам, а також допомогу політичним біженцям із Афганістану в сусідньому Пакістані.

Для представників етнічної преси в ЗСА (української, афганської, латиської, німецької, литовської, естонської, угорської та ін.) керівник Політичної Комісії ПАБНА Тібор Островічки зачитав і передав копії листа ПАБНА з 4-го січня ц. р. до президента Дж. Картера, з резолюціями, подібними до афганських вимог, але з додатком про негайне обмеження поїздок американських громадян до СССР і країн Східнього Бльоку та відкликання усіх американських громадян із тих країн на Батьківщину.

На запрошення голови конференції, із словом виступив проф. Валентин Мороз. Він сказав, що боротьба за Афганістан має принципове значення і що вона означає остаточний кінець ізоляціонізму ЗСА, бо „світ тепер став занадто тісний".

(Закінчення на стор. 5)

Вілліям Ґрін — новий посадник Філядельфії

Філядельфія, Па. — Пресове аґентство Ройтерса інформує, що минулого тижня відбулось заприсяження нового посадника Філядельфії, демократа Вілліяма Ґріна, який замінив на цьому пості дотеперішнього посадника Френка Різзо, що служив на цьому пості від 1972 року.

Вілліям Ґрін, якому минув 41 рік, заявив після присягиги, що чергові місяці будуть не тільки для нього, але також для усіх мешканців Філядельфії тяжкими місяцями, бо місто знаходиться у великій заборгованості і треба буде довгих старань, щоб бюджет міста вивести на „чисті води".

Виборці тим разом відкинули пропозицію Різзa про зміну міського закону, який давав би йому право кандидувати на третю каденцію. Різзо, якого вважали людиною консервативних поглядів і проти якого змагалися негри й пуерторіканці, вбачаючи у його зарядженнях несправедливості супроти „етнічних" груп, покинув міський ратуш без жадної церемонії і жадних фанфар і навіть не з'явився на церемонію заприсяження нового посадника.

Ґрін, не називаючи свого попередника пойменно, критикував його економічну систему, вказуючи на численні помилки, які ледве не довели міста до фінансової руїни.

Свято Державности в Гартфорді

Гартфорд, Конн. — У неділю, 20-го січня ц. р., о год. 4-ій по полудні тут в Українському Народному Домі при 961 Ветерсфілд евеню, відбудеться Святочна Академія для відзначення 62 річниці Української Державности. Святочну доповідь виголосить д-р Аскольд Лозинський, а в мистецькій частині виступить Ансамбль бандуристів Школи Кобзарського Мистецтва під керівництвом Юліяна Китастого. Академію організує Відділ УККА при співучасти місцевих організацій.

Хор „Бурлака" виступить на відзначеннях Самостійности і Соборности в Рочестері

Рочестер, Н. Й. (М. Єйна) — Хор „Бурлака" з Торонто виступить з концертом в Рочестері з нагоди святкувань роковин проголошення Самостійности і Соборности України.

Хор „Бурлака" заснований 1975 року, виступає під спонзором Братства 1-ої Української Дивізії, Української Національної Армії. Більшість його членів — це колишні вояки цієї Дивізії, одначе в його складі є також молодь, роджена поза межами України.

В короткому часі свого існування хор „Бурлака" виступав з успіхом по різних містах Америки і Канади та заслужено зайняв належне місце серед чільних мистецьких груп Америки і Канади.

У цьому концерті також запланований виступ п-на Богдана Винничка, директора Інформаційного Бюра УККА в Вашінґтоні, як головного промовця.

Святочний концерт відбудеться у неділю, 27-го січня, в залі Іст Рідж Середньої школи, о год. 4-ій по полудні. Концерт підготовляє Відділ Українського Конґресового Комітету Америки в Рочестері.

Папа турбується подіями в Афганістані

Рим, Італія. — Папа Іван Павло II у зверненні до дипломатів з 80-ти країн у понеділок, 14-го січня ц. р., заявив що він дуже турбується ситуацією в Афганістані, підкреслюючи при тому право кожного народу на незалежність і на свій власний спосіб життя згідно з його політичними і релігійними переконаннями. Папа недвозначно натякав, що Совєтський Союз, окуповуючи Афганістан силою 100-тисячного війська, порушує права мусулманської нації.

Говорячи про „драматичні події в Афганістані, які привертають увагу всього світу", Папа закликав великодержави присвятити більше уваги справі миру і долі народів. Торкаючись справи Ірану, Святіший Отець висловив сподівання, що та країна переможе „свої теперішні труднощі". Папа, однак не згадував про долю американських закладників, що їх два і пів місяці держать в амбасаді мусулманські студенти-фанатики і прихильники мусулманського релігійного фанатика Аятолли Хомейні.

Звернення до дипломатів було відповіддю на новорічні побажання, адресовані дипломатичним корпусом у Ватикані для Апостольського Престолу під час спільної авдієнції в Папи Римського.

Індіра Ґанді заприсяжена на прем'єра Індії

Ню Делі, Індія. — У понеділок, 14-го січня ц.р., відбулося заприсяження нового прем'єра-міністра індійського уряду, що ним поновно стала Індіра Ґанді. Також заприсяжено 14 міністрів її кабінету. Присягу перивів президент Індії Санджіва Редді у двох мовах — англійській і гінді.

Як відомо, урядуюча партія Джаната програла вибори в користь Конґресової партії, яку очолює пані Індіра Ґанді, що була відсунена від влади в 1977 р. у висліді демократичних виборів. Генеральний секретар Джаната партії заявив кореспондентам, що його партія сповнятиме тепер дуже почесне завдання — стоятиме на сторожі демократичних прав індійського народу. „Наша партія, — заявив генеральний секретар Сурендра Моган, — є настільки сильною, що ми не повинні перейматися тимчасовою зміною уряду, а далі служити народові".

Партія Індіри Ґаді розпоряджатиме в нижчій Палаті Громад 350 місцями на усіх 544, що дає її можливість створення сильного уряду без допомоги менших політичних партій, які використовуючи ситуацію, дуже часто ставлять завеликі вимоги до урядуючої партії.

Міністром закордонних справ в уряді Ґанді буде Нарасімга Рао, поет і правник, однак, без великої практики у закордонній політиці. Політичні спостерігачі кажуть, що Індіра Ґанді, мабуть, задумує сама вести частину закордонної політики. Багато з новонайменованих осіб не були в колишньому уряді Ґанді і є цілком новими людьми в її кабінеті.

У НЮ ЙОРКУ ПІДПИШУТЬ ПРОКЛЯМАЦІЮ ДНЯ НЕЗАЛЕЖНОСТИ УКРАЇНИ

Ню Йорк, Н.Й. — У понеділок, 21-го січня ц.р., о год. 11-ій рано тут у міській ратуші („Блу рум"), посадник цього міста-велетня Едвард Кач підпише Проклямацію Дня Української Незалежности. Комітет Об'єднаних Українсько - Американських Організацій — Метрополітальний Відділ УККА закликає українців, зокрема молодечі і жіночі організації прибути до міської ратуші в одностроях, національних одягах і з прапорами.

Чехо-словацька влада звільнила ще одного дисидента

Відень, Австрія. — Пресове аґентство Ройтерса інформує, що чехо-словацька влада наказала звільнити з ув'язнення дисидента Їрі Ледерера після відбуття трирічної кари. Еміґраційні чехо-словацькі чинники повідомили, що журналіст Їрі Ледерер був заарештований в січні 1977 року, а в жовтні цього ж року був засуджений за „підривну діяльність".

Ці ж джерела стверджують, що Ледерер, перебуваючи в тюрмі, ввесь час хворів на високе тиснення крови і болі хребта тому не виключають, що це було причиною його передчасного звільнення з тюрми.

Заарештували литовця за домагання свободи для Балтійських країн

Москва. — Юнайтед Пресс Інтернешенал, користуючись інформаціями академіка Андрея Сахарова, повідомляє, що у Вільнюсі, столиці Литовської ССР, заарештовано литовського дисидента Витаутаса Скуодиса, викладача геології на Вільнюському університеті, за те, що він підписав петицію, в якій домагаєьтся незалежности для Литви та двох інших Балтійських країн, а саме Латвії та Естонії.

Д-р А Сахаров заявив західнім кореспондентам, що Скуодиса обвинувачують у „підривній роботі", бо він підписав звернення, у якому ставиться вимогу про анолювання совєтсько-німецького договору між Сталіном і Гітлером, підписаного в 1939 році, і вимагається відтягнення совєтських військових частин з Балтійських країн.

Понад 40 литовських активістів, які приготовили це звернення ще в серпні минулого року, заявляють, що совєтсько-німецький договір включає таємну кляузулю, на підставі якої Совєтський Союз без жадного спротиву гітлерівської Німеччини зайняв і прилучив до своєї території три Балтійські країни — Литву, Латвію і Естонію. Досі жадна західня країна, крім Голляндії, не визнала прилучення Балтійських країн до СССР.

ПРО ЗАСІДАННЯ І УХВАЛИ КРАЙОВОЇ РАДИ УККА

Згідно з повідомленням Редакції у виданні з минулої суботи, 12-го січня, у сьогоднішньому виданні „Свободи" друкуємо на другій сторінці обіцяні матеріяли про кінцеворічні наради Крайової Ради УККА 15-го грудня м. р.:

1. З уваги на те, що ще й досі не одержано з канцелярії УККА офіціяльного звідомлення про ці наради, надруковано вістку власного кореспондента: „Кінцеворічні наради Крайової Ради УККА".
2. Повний текст статті ген. Петра Григоренка: „До питання державної незалежности і взаємин між народами СССР" та
3. Редакційний коментар: „Суперечна резолюція".

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily exept Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Суперечна резолюція

У трудних хвилинах нашого особистого чи суспільного життя ми, звичайно, потішаємося вірою, що Бог досвідчає-випробовує тих, кого любить. Якщо це правда, то нас, українців, Господь дуже любить, бо постійно нас випробовує, хоча досі протягом нашої тисячолітньої історії ми того випробування — за малими тільки і спасенними виїмками — ніколи не видержували, ніколи з гіркого досвіду не користали, на наших помилках не вчились і в результаті цілу нашу історію можна б схарактеризувати приписуваними гетьманові Мазепі словами: „През незгоду всі пропали, самі себе звоювали".

І сьогодні, в міжнародній ситуації, яку президент Джіммі Картер окреслив „найбільш критичною від часу Другої світової війни", перед нами знову можливості нових випробувань того самого старого порядку — нашого внутрішнього розбрату. Трагедія в тому, що до такого розбрату немає жадних суттєвих причин, бо в дійсності всі того самого прагнуть, тільки — знову ж за словами гетьмана Мазепи — „не в один гуж всі тягнуть".

Новим прикладом тієї старої істини може послужити суперечна резолюція, що її також в суперечних обставинах схвалила Крайова Рада УККА на своєму кінцеворічному засіданні 15-го грудня м. р. із твердженням про „помилковість і шкідливість політичної концепції ген. Петра Григоренка" та відмовою підтримки для очолюваного ним закордонного представництва Української Гельсінкської групи.

На іншому місці в цьому числі подано повний текст тієї резолюції, як і повний текст статті ген. П. Григоренка, до якої та резолюція відноситься. Отже, кожний читач має нагоду виробити собі власний погляд на цю справу. Але, на „обставини" схвалення тієї резолюції, як і на дещо в її тексті таки треба звернути окрему увагу.

Насамперед „обставини". Розгляд цієї справи запропоновано додатково до програми нарад уже на самих нарадах, отже більшість чи меншість учасників нарад не бачивши, не читавши і не знавши повного тексту статті ген. П. Григоренка не могли в цій справі забирати голосу і ще менше її вирішувати. Вимогу поодиноких дискутантів прочитати цілу статтю, або відкласти справу і дати їм нагоду з нею познайомитись, предсідник нарад арбітрарно відкинув, навіть не перевівши в цій справі голосування. Мовляв, члени Крайової Ради УККА повинні були познайомитись із статтею.

Під час дальших дебат виявилося недвозначно, що й ті, які проєкт резолюції зорганізовано піддержували або не знали змісту статті ген. Григоренка, або свідомо зміст тієї статті відповідно „інтерпретували". Це відноситься і до проєктодавця та внескодавця резолюції. Цим треба пояснювати також арбітрарну відмову від познайомлення учасників нарад з цілою статтею.

Для прикладу: поодинокі дискутанти, які піддержували запропоновану резолюцію, говорили — деякі патетично — про заперечування ген. Григоренком актів 22-го січня, про порушення ним „самостійницьких позицій" та про обов'язок УККА ці позиції обстоювати, стояти на їх сторожі. У статті ген. Григоренка виразно і недвозначно сказано:

„а). Кожний народ має невід'ємне право бути господарем на своїй землі, тобто мати свою власну самостійну державу. Виходячи з цього, за всіма народами СССР визнається право на державну самостійність. Це право треба визнати без будь-яких застережень і передумов..." І в нашому місці: „...Виходячи з цього, треба (російським діячам) беззастережно вимагати здійснення принципу державної самостійности України, Білорусі та всіх інших союзних республік..."

Це й є політична концепція ген. Григоренка, яку він уже раніше не один раз наголошував, зокрема під час свого виступу в Бонні в Німеччині, як і при інших нагодах, як у публічних виступах, так і в приватних розмовах.

Дальше в резолюції сказано, мовляв ген. Григоренко у тій статті твердить, „що Москва не провадить русифікації і не поневолює України..." Так і сказано в резолюції, без будь-яких протиставлень чи вияснень. Але в статті ген. Григоренка читач знайде пораду російським діячам: „вести боротьбу з тими заходами партократичної влади, які виглядають, як російські заходи і тим плямують російський народ. Ми маємо на увазі такі заходи народовбивства, що їх систематично здійснює влада: русифікація, висилення аборигенів національних республік за їх межі та поселення на їх місце людей інших національностей, нищення історичних традицій і культури неросійських народів..."

І головне в резолюції обвинувачення, що „ген. Григоренко стверджує, що СССР не є російською колоніяльною імперією..." У статті ген. Григоренка, на самому її початку, стверджується, що „Совєтський Союз — спадкоємець російської колоніяльної імперії..."

Щоб не було непорозумінь: ми аж ніяк не підписуємось під кожним твердженням ген. Григоренка в його статті і далеко не погоджуємося з усіми його твердженнями, але ми, українці у вільному світі, вже давно погодились, що єдиним нашим „табу", бездискусійним і непорушним, є акти 22-го січня 1918 і 1919-го років, але кожний має право мати свій погляд на способи і засоби в змаганні до здійснення тих актів, як і на власну оцінку кожночасної ситуації. Це право прислуговує також і ген. Григоренкові і українська визвольна справа, як і українська політична думка на цьому тільки скористали б, якщо б ми ці погляди інтелігентно оспорювали в публічній дискусії, а не засуджували їх некваліфікованими резолюціями.

Проте, цілком окреме й інше світло на цілу ту резолюцію кидає її висновок: „Крайова Рада УККА стверджує помилковість і шкідливість такої політичної концепції ген. Петра Григоренка і діяльности керованого ним закордонного представництва Української Гельсінкської групи піддержувати не буде". Для зорієнтованих в теперішній ситуації ясно: в цьому, закордонному представництві Української Гельсінкської групи, і суть всієї справи, а суперечна резолюція, про яку мова, виглядає тільки на одне чергове звено в ланцюгу розвитку. Згадати б тільки, що вже раніше була справа відомого „ювілейного привітання", яке могло тоді й могло б ще сьогодні призвести до „експльозії" всіляких внутрішніх суперечностей і пристрастей, а то й судових процедур, ще не забулась справа „ікони і живої людини" та ряд інших, включно з акцією проти ген. П. Григоренка ще перед його статтею в „Континенті". Усе це триває вже від деякого часу та викликує оправдану тривогу в кожного українця, що йому лежить не тільки на язиці, але й на серці добро української визвольної справи, зокрема в теперішній таки справді „грізній, як война" добі. Не дай, Боже, щоб повторились горезвісні наші внутрішні події з часів перед і під час Другої світової війни, що в теперішній ситуації могло б статися і чого найбільше прагне наш одвічний ворог. Висновок ясний: відсунути на задній плян всілякі групові й особисті амбіції й оминати все те, що може нас роз'єднувати, натомість всіми нашими словами і ділами поширювати і поглиблювати та скріплювати нашу єдність, цю нашу наймогутнішу зброю у відсічі нашим ворогам та в домозі нашому народові в його змаганнях. Клясичне „спасіння республіки" залежить від цієї нашої єдности і це повинно бути нашим „найвищим законом".

КІНЦЕВОРІЧНІ НАРАДИ КРАЙОВОЇ РАДИ УККА

Ню Йорк, Н. Й. (В. Л-ець). — У суботу, 15-го грудня 1979 р., тут у власному приміщенні відбулись підсумовуючі кінцеворічні наради Крайової Ради Українського Конгресового Комітету Америки, на яких присутні вислухали звітів Екзекутиви, затвердили бюджет УККА у висоті 245,000 долярів; затвердили прийняття нових членів до УККА, розглянули ряд політичних та громадських справ, які, після короткого їх з'ясування поодинокими референтами Екзекутиви і Крайової Ради, були предметом дискусії та ухвал.

Наради розпочав о год. 2-ій по полудні віцепрезидент УККА о. шамбелян Роберт Москаль, для якого це засідання було особливим, бо воно закінчувало однорічну каденцію його праці на керівному становищі в УККА. У другій половині нарад, згідно з принципом ротації між братськими Союзами — основниками Українського Конгресового Комітету Америки (Українського Народного Союзу, Українського Братського Союзу, Союзу Українців Католиків „Провидіння" і Української Народної Помочі), обов'язки екзекутивного віцепрезидента на 1980 рік, тобто рік конгресовий, перебрав головний предсідник Української Народної Помочі п. Володимир Мазур.

Після формального відкриття нарад, відчитання протоколу з попереднього засідання Крайової Ради її секретарем ред. Ігорем Длябогою і вшанування пам'яті померлих членів, список яких прочитав адміністративний директор УККА мгр Іван Базарко — Митрополита УКЦ Йосифа Шмондюка, д-ра Івана Козака, д-ра Дениса Квітковського, Юліяна Ревая, проф. Івана Вовчука, ред. Михайла Панасюка, Богданни Сидор-Чорторійської, ген. Павла Шандрука, ген. Михайла Крата, о. митрата Василя Кушніра, — та полагодження справи нових членів й пересунення в Екзекутиві і Раді, присутні вислухали коротке звідомлення з праці о. шембеляна Р. Москаля, який, між іншим, заявив, що він був речником усіх діючих в системі УККА організацій і товариств, а саму структуру УККА вважає „демократією в дії", бо в Українському Конгресовому Комітеті Америки є люди різних політичних переконань, які, принаймені досі, тісно зі собою співпрацювали, ставлячи загально-національні інтереси понад інтереси групові. Звітодавець відмітив, що у наслідок цієї співпраці, УККА зібрав в 1978 р. 160,231.11 долярів на Народний Фонд, у висліді чого Екзекутива змогла здійснити багато корисних проєктів зовнішнього і внутрішнього порядку. Дякуючи Екзекутиві і Крайовій Раді за співпрацю, о. Р. Москаль закликав керівні органи цієї громадської надбудови до солідарности і пошанування один одного, бо тільки у такій атмосфері можна буде осягнути намічені цілі.

Праця Екзекутиви проходила у різних ділянках — політичній, громадській, культурній, молодечій, інформаційно-пропагандивній, оборони національних і людських прав в Україні та багатьох інших. Тому, крім екзекутивного віцепрезидента о. шамб. Р. Москаля і адміністративного директора мгра Івана Базарка, звітували ще: д-р Аскольд Лозинський від Центральних Молодечих і Студентських Товариств, інж. Юрій Нестерчук — Українське Інформаційне Бюро УККА у Вашінґтоні та інші. Останній звітодавець звертав увагу на сповільнення праці Бюра з огляду на фінанси; повідомив про перебування Святослава і Ніни Караванських у Вашінґтоні та заявив, що ЗУАДК перебирає фінансову опіку над Караванськими, а УККА координуватиме усі їхні виступи в громадах. Підкреслив, що ефект праці Бюра залежить від фінансової спроможности і домагався збільшення бюджету на працю цього Інформаційного Бюра.

З огляду на відсутність головного касира УККА пані Уляни Дячук і редактора „Українського Квартальника" д-ра Володимира Душника, про працю цих референтур коротко звітував адміністративний директор УККА мгр І. Базарко, який також інформував про підготову до XIII Конґресу УККА, відвідини Владик, Свято Української Державности у Вашінґтоні і столицях стейтів, допомогу таборам молоді, шкільництво, можливий приїзд більшої кількости українців в майбутньому та інші справи. Звіту президента УККА не було з огляду на оправдану відсутність проф. д-ра Лева Добрянського.

У дискусії над звітами забирали слово: д-р Перейма, Б. Казанівський, д-р Р. Барановський, інж. Ю. Храневич, пані Н. Самокіш, інж. А. Ґудзовський, В. Мазур, д-р П. Мірчук, пані С. Букшована, д-р Б. Футей, мгр М. Утриско та інші. Дискутанти порушили поодинокі актуальні справи, зокрема зміст передач „Радіо Свобода", інтерв'ю Некрасова у цих передачах, яке знеславлює українську мову і культуру, 50-річчя голодової облоги України Москвою, акції оборони українських політичних в'язнів тощо.

(Закінчення на стор. 6)

Петро Григоренко

ДО ПИТАННЯ ДЕРЖАВНОЇ НЕЗАЛЕЖНОСТИ І ВЗАЄМИН МІЖ НАРОДАМИ СССР

(1)

1. До ситуації в СССР

Совєтський Союз — спадкоємець Російської колоніяльної імперії. Але він не є просте її продовження. Російська імперія була сучасницею всіх інших колоніяльних імперій і була побудована на тих же засадах, що й вони. Йдучи шляхом нормального розвитку, Російська імперія з часом розвалилася б так само, як розвалилися всі сучасні їй колоніяльні імперії.

Вона не розпалась, не зникла лише завдяки тому, що владу в державі перебрали, через так звану Жовтневу революцію, большевики. Вони перетворили ту імперію на інших засадах, посилили і поширили її, обернули в колоніяльних рабів і так звану „імперську націю".

Створений большевиками державний режим перш за все оновив фасаду імперії. Перетворення російських колоній в союзні і автономні „республіки", з урядами комплектованими переважно з середовища націй відповідних „республік", агітація і пропаганда на зовнішній світ і одночасне жорстоке, але тихе придушення національних рухів, давали світові уяву рівности і єдности народів СССР. Світ прийняв це як аксіому і визнав СССР за єдину, союзну державу.

Одначе найважливіші перетворення Російської колоніяльної імперії відбулися не на фасаді, а в її основах, в самому житті народів. Національну нерівність було скасовано. Але як? Усіх людей всіх націй, всіх віровизнань, всіх соціяльних прошарків, всіх рівней культури, перетворили на ґвинтики, шестерні, шурупи нового суспільства. Людей почали цінувати тільки за їх придатністю для використування в суспільних (читайте: державних) потребах. Фактично вільних людей перетворювали в рабів, не рахуючися з їх національністю. Чужоземні спостерігачі сприймали це звернення людей на рабський рівень, як ліквідацію дискримінації за національною ознакою.

А кому ж повинні служити ті раби? Державі. Якій? Російській? Є, ні! Самих росіян обертають на рабів, подібних українським, литовським, узбекським, грузинським, лотиським та іншим. Служити тепер треба не національній державі. Правляча кляса цієї держави складається, як і маси рабів, не на національнім ґрунті. Національність враховується лише при творенні органів так званої совєтської влади. Тут треба продемонструвати назовні, що у владі перевага корінної нації. Але дійсна влада не в совєтах, а в партії. Совєти — лише допоміжні органи цієї влади, яка загалом комплетується не за національною ознакою, а за здібністю виконувати ґвинтикові функції в системі влади. Утворює цю систему і тримає її не „імперська нація", не „російські шовіністичні елементи" та „зрусифіковані відступники і вислужники з-посеред не росіян", а комуністична партія, до вступу в яку ні фактично, ні теоретично нема ніяких перешкод за національною ознакою. Тільки з партії рекрутуються чинники всіх рівностей і галузей влади. І враховується при тому лише партійність і здібності на своєму місці відповідного ґвинтика, чи шестерні керуючої машини, слухняно виконувати всі накази згори. Національної ознаки, доти ти не заговориш про державність своєї нації, до уваги не беруть. Тільки з партії рекрутується влада — партократія — і її найвища верства — Політбюро.

Ніколи російська „імперська нація" не допустила б, щоб диктатором над нею став грузинський гангстер Коба, або зрусифікований українець Хрущов, або український болгарин Брежнєв. Це є єдина влада в СССР. І стоїть ця влада над усім, у тім числі і над владою, яку обирають „всенародним голосуванням". Ця „вибрана" влада лише прислуговує партократії, яка спирається на партію, але фактично ніколи не вибирається, а відновляється шляхом самовідродження, за рахунок партії.

Коли б це була Російська імперія, в ній панувала б російська культура. А вона не панує. Бо якби панувала, то хіба жили б на чужині або ізольованими на своїй батьківщині найвидатніші російські письменники, музиканти, співаки, вчені? В Росії, замість російської культури, на збіднілій мові цього народу панує, за підтримкою і наглядом партократії, антикультура соцреалізму.

Таким чином, СССР — партократична колоніяльна імперія. Керує нею партократія, яка спирає свою владу на партію і на партійний поліційний апарат. До складу цієї імперії входить більше сотні націй, в тім числі росіяни. Всі ці нації, за незначними винятками, рівні між собою, вірніше вирівняні рабством. Партократичним є й сателітні держави, які теж органічно підкорені совєтській колоніяльній імперії, хоча і в іншій формі. Допомога чи

(Закінчення на стор. 6)

Святослав Гординський

АКТИ СВЯТОГО ПРЕСТОЛУ

(Виміна листування між Московським патріярхом і Ватиканом з приводу листа Папи Івана Павла II до кардинала Сліпого)

Недавній лист Святого Отця з 19-го березня 1979 р. до Його Еміненції кардинала Сліпого викликав у православному світі різні реакції, які спонукали Крутіцького і Коломенського митрополита Ювеналія, президента Відділу церковних справ для закордону при Московському патріярхаті, вислати Його Еміненції кардиналові Віллебрандсові, президентові Секретаріяту християнської єдности, листа, який ми тут подаємо разом з відповіддю кардинала Віллебрандса.

(3)

Ця скомплікована ситуація, успадкована від минулого, є частиною дійсности, в якій сьогодні мають вестися наші екуменічні завдання, постійне намагання віднови і поглиблення вірности. Нам треба скористуватися з досвідів минулого і бути послушними тому, що сьогодні Святий Дух каже сьогодні Церквам на шляху до єдности.

Еміненціє і найдорожчий Брате:

Цим листом я хочу Вас запевнити, що, пишучи до Й. Е. кардинала Сліпого, Папа бажав звернутися до однієї з Церков і її вірних, які в негодах історії аж до наших днів терпіли за свою вірність Римському Престолові. Вони готуються святкувати тисячоліття особливої важности в їх історії і в історії вашій. В дійсності, Папа, навіть коли він цього не сказав у своєму листі, признає без вагання у вашій православній російській Церкві спадкоємця славної традиції св. Володимира і давньої київської Церкви, яка стала основою віри і тривалости вашого християнського народу.

Надхнені щирою християнською любов'ю, ми бажаємо продовжувати наші зусилля для поглиблення братерських зв'язків між нашими Церквами, на те, щоб настало замирення між усіми, включно з нашими українськими католицькими братами, і щоб у той спосіб ми досягли повного церковного поєднання, до якого змагаємо, не за прикладами минулого, а шукаючи доріг, які Святий Дух вказує сьогодні Церкві, ведучи її дорогою повної правди і миру, вищих від кожного сантименту.

Ви знаєте, наскільки це діло, почате в постійній співдії з моїми православними братами, лежить мені на серці і наскільки воно стоїть в осередку мого життя. Я певен, що Господь, який почав це діло між нами, зуміє довести його до завершення.

З цими почуттями я Вам ще раз складаю, Еміненціє і найдорожчий Брате, вислови моєї глибокої і братньої любови,

Жан кардинал Віллебрандс
президент

* * *

ЕВРОПЕЙСЬКІ КОМЕНТАРІ ДО ВІДПОВІДІ РИМУ МОСКОВСЬКОМУ ПАТРІЯРХОВІ

У швайцарському щоденнику „Нойє Цюріхер Цайтунг" з 10/11 листопада 1979 року появилася стаття Роберта Гольца, яка висловлює думку редакції тієї газети про відповідь кард. Віллебрандса Московському патріярхові в справі Української Католицької Церкви.

18-го березня 1979 року Папа Іван Павло II написав українському католицькому Митрополитові Йосифові кардиналові Сліпому листа в латинській мові з нагоди (1988!) Тисячоліття Київської „Руси", як це він висловився. Цим листом він доторкнувся, можливо не хотячи, політично розплавненого заліза. Тим більше, що папський лист з багатьох поглядів обминає ті дипломатично розважні й обдумані формулювання, до яких у подібних запальних документах звичайно привик ватиканський або екуменічний секретаріят.

Перша реакція прийшла негайно. Передбачений на кінець квітня 1979 року в Одесі Теологічний диспут між російською православною і католицькою Церквою (останній 1975 р.) був коротко „з організаційних причин" відкликаний. На екуменічні зв'язки між Римом і Москвою, які вже після смерти митр. Нікодима охолонули, тепер явно впав мороз.

Як відомо, совєти в 1946 році розв'язали з брутальною силою греко-католицьку Церкву з'єднаних з Римом українців і підчинили її Московському патріярхові. Чимало з-поміж тоді кругло 5 мільйонів українських вірних до сьогодні не приняли цього доконаного вчинку, бо їх Церква була зв'язана з Римом унією вже в Бересті Литовському 1595/6 р. Ще більш відмовно зареагували українські еміґранти, які не тільки борються за свободу своєї Церкви, а ще більше за політичну незалежність своєї української батьківщини. Ті еміґранти знайшли в митрополитові Сліпому до певної міри своє релігійно-націоналістичне

(Закінчення на стор. 6)

Д.Б. Чопик

В 400-ЛІТТЯ МЕЛЕТІЮ СМОТРИЦЬКОМУ

Однак, не паралелі доби й не церковно-громадська діяльність Мелетія залишилися в пам'яті історії. До наших днів його згадують, як видатного слов'янського мовознавця. Смотрицький таким і був: він викладав латинською мовою „артес гуманіорес", він звірював слов'янський Новий Завіт з грецьким оригіналом і він так само був учителем церковнослов'янської мови. Навчаючи, власне, цієї останньої Мелетій бачив, що її навіть клер не розумів, а книжки, які тоді почали друкувати, не придержувались єдиних правил, бо тодішні граматики: „Адельфотис"[3] та „Грамматіка словенска"[4] Лаврентія Зизанія з 1596 р. виявилися незадовільними щодо систематики зложення мови. Отже Смотрицький тоді сам уклав і видав у Вільні в 1618 році свою граматику, яка 360 років тому, була негайно перевидана в Єв'ю біля Вільна в 1619 р. п.н. „Грамматіки славенския правилное Синтаґма".[5] Цю граматику, в солідному опрацюванні проф. Олекси Горбача, знову перевидано в філологічній серії славістичних праць, яку видає Франкфуртський університет. Заслугою проф. Горбача при виданні цієї граматики є не тільки її акуратне та звірене переписання включно з діякритичними знаками оригіналу, але також забезпечення книжки вступом з 96-ти реферативними посиланнями, які можуть служити, як майже повна бібліографія праць про граматику Мелетія Смотрицького, як також дуже цінний додаток більше тисячі термінологічних висловів вживаних Смотрицьким у граматиці та поетиці. Цей останній має надзвичайно велике значення для мовознавців, які цікавляться питаннями східньослов'янських мов XVII століття.

Граматика Смотрицького ділиться традиційно в цей час на чотири частини: орфографію (15 сторінок), етимологію (то є морфологію (215 ст.), синтаксис (3 ст.) і просодію, то є поетику (12 сторінок). З огляду на то, що більшість термінологічних висловів Смотрицького ввійшли до інвентаря східньослов'янської граматичної термінології, вважаємо за доцільне тут на них звернути увагу.

У фонетиці граматики Смотрицького маємо роподіл „письмен" (звуків) на „гласні" та „согласні". Підрозділення кожної зі згаданих підгруп щедро розроблене Смотрицьким, але з огляду на свою невідповідність слов'янським мовам, воно не збереглося ні у нас, ні деінде.

У морфології, головній частині праці, Смотрицький розрізняє вісім частин „слова" (мови): чотири „скланяємі (відмінювані) — ім'я (іменники й прикметники; прикметники разом з іменниками, правдоподібно, тому що короткі прикметники відмінювались так, як іменники чоловічого, середнього й жіночого роду), местоименіе (займенник), глаголь (дієслово) та причастіе (дієприкметник); чотири „нескланяємі (невідмінювані) — нarечіе (прислівник), предлогъ (прийменник), союзъ (сполучник) і междометіе (вигук)".

Відмінювані частини розроблені дальше і в них узгляднюється: сім „падежів" (відмінків) — назви збереглись у російській мові); три числа — однина, двоїна, множина; сім родів — „мужескій, женскій, средній, общій, всякій, недоумінний і преобщій". З цієї групи родів розрізняємо сьогодні лише три перші. При „глаголахъ" (дієсловах) Смотрицький виділяє дев'ять категорій: „залогъ" (стан) має п'ять складників — „действителний (активний), страдательний (пасивний), средній, отложителний, общій". З них тепер маємо лише активний і пасивний стан. „Начертаніе" (словоскладення (формальне)) розрізняє потрійне словоскладення — „простое", нпр. емлю, „сложенное", нпр. приемлю, та „пресложенное", нпр. восприемлю. „Вид (як і тепер) — совершенний (доконаний), начинателний (починальний) та „учащателний" (недоконаний). Деякі вчені, з найновіших проф. Маріян Юрковський[6], вважають, що М. Смотрицький впровадив у слов'янську граматику оригінальне вчення про види. Це твердження, однак, спірне. У своїй рецензії на книжку Н. Засадкевича „Мелетій Смотрицкій, какъ филологъ" (Одесса 1883), А. С. (оболевский) в журналі „Русский Филологический Вестник"[7] подає заувагу, варту відмічення: „Исчисляя заслуги М. Смотрицкого (стр. 98), автор, говорить, что онъ ввелъ въ слав. грамматику ученіе о видахъ. Но это не было у насъ новостію: автору изследованія известно, что указаніе на виды есть и вы грамматике Іоанна экзарха Болгорскаго (стр.36)"[8] Це зовсім не дивно, бож відомо, що Мелетій Смотрицький користувався граматичним вченням греко-латинських граматик, як Ласкариса, Дамаскина, „Адельфотис" та граматикою Лаврентія Зизанія, „Число — однина, двоїна, множина". „Лице (особа) — перша, друга, третя". Наклоненіе (спосіб) — изъявителное (дійсний спосіб), повелителное (наказовий), молителное (благальний), сослагателное (умовний), подчинителное (підрядний), неопределенное (неозначений спосіб)". „Время (час) — настоящее (теперішій час), преходящее (минулий недоконаний), прещедшее (минулий доконаний), мимошедшее (давноминулий, або імперфект), непределное (минулий, аорист), будущее (майбутній час, але тільки від дієслів доконаного виду, тобто майбутній II; майбутній I — буду, хощу, имею з додатком неозначеної форми в парадиґмах Смотрицького не виступає, але Мелетій обговорює цей час у поясненні до згаданих допоміжних дієслів на стор. 219-ій обговорюваної книжки). „Род — мужескій, женскій, средній". „Спряженіе" (дієвідмінювання) має 70 сторінок місця, де подається парадигми двох, в засаді, дієвідмін з тринадцяти типами різних закінчень у цих парадигмах.

У частині синтакси обговорюється 9 різних видів словосполучень, а в просодії, придержуючись грецьких зразків, Смотрицький описує звукову й метричну техніку віршування.

Граматика Смотрицького мала на протязі майже двох століть великий вплив на граматичне вчення східньоевропейських народів: східніх слов'ян, румунів, молдаван,

(Закінчення на стор. 5)

ПРОТОКОЛ

НАРАД ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ,

що відбулося в суботу, 13-го жовтня 1979-го року в приміщенні Головної Канцелярії УНСоюзу в Джерзі Сиґі

В засіданні взяли участь: головний предсідник д-р Іван Флис, заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, головний директор для Канади сен. Павло Юзик, заступниця головного предсідника Марія Душник, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук та головний організатор Василь Оріховський. На засіданні були теж приявні: голова Головної Контрольно Комісії д-р Богдан Футей і редактор емерит Антін Драган.

1. ВІДКРИТТЯ НАРАД

Засідання відкрив о годині 10.30 ранком і ним проводив головний предсідник д-р Іван Флис. На його пропозицію, що її піддержали заступниця головного предсідника Марія Душник та головний організатор Василь Оріховський, одноголосно затверджено наступний порядок нарад:

1. Відкриття
2. Затвердження протоколу попереднього засідання Головного Екзекутивного Комітету
3. Звіти членів Головного Екзекутивного Комітету:
   головного касира
   головноо секретаря
   головного організатора
   заступниці головного предсідника
   головного директора для Канади
   заступника головного предсідника
   головного предсідника
4. Прийняття звітів
5. Аналіза резолюцій та рекомендацій річного засідання Головного Уряду в травні 1979-го року та вирішення акцій для їх виконання
6. Різне
7. Закриття нарад засідання.

2. ЗАТВЕРДЖЕННЯ ПРОТОКОЛУ ПОПЕРЕДНЬОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

На пропозицію заступниці головного предсідника Марії Душник, що її піддержав головний організатор Василь Оріховський, вирішено одноголосно затвердити протокол засідання Головного Екзекутивного Комітету, яке відбулося 9-го квітня 1979-го року. Після вияснення головного секретаря Володимира Сохана вирішено одноголосно відкласти затвердження протоколу засідання Головного Екзекутивного Комітету, яке відбулося 19-го липня 1979-го року, до чергового засідання.

3. ЗВІТИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ

Звіт головного касира Уляни Дячук

Головний касир Уляна Дячук поінформувала про наступні інвестиції, пороблені на підставі одноз́гідних рішень чотирьох членів Головного Екзекутивного Комітету, затруднених у Головній Канцелярії УНСоюзу:

Закуплено бонди

		Yield	
25 M	Public Service Electric & Gas Co., 1st & Ref. Bonds, 9 ¾ % due July 1, 2009	9.7494	$24,997.50
100 M	Government of Canada Bonds 10 ¼ % due Feb. 1, 2004	10.2771	$99,750.00
200 M	Certificate of Deposit Indust. Bank of Japan 10, 80% due 10/1/79		$200,026.29
75 M	Government of Canada Bonds 10 ¼ due October 1, 2004	10.04	$73,968.75

Уділено гіпотечні позички

#1071	513 Ridge Road, Orange, Conn.	$35,000.00
#1072	901 Princess Avenue, London, Ont. Canada	$28.000.00

Позички Українській Корпорації Дому УНСоюзу

9/12/79	$200,000.00
10/1/79	$300,000.00

Бонди, які дозріли, або їх продано

25 M	United Gas Improvement Co., 1st Mtge, Bonds 3 ¼ %, due July 1, 1979 (Matured)	$25,011.16
22 M	Montana-Dacota Utilities Co. (Sold) 9 ¼ % 1st Mtge. Bonds due 10. 1. 1990	$21,890.00
50 M	Province of Ontario Debentures (Matured), 5 ½ %, due August 1, 1979	$49,892.59
200 M	Certificate of Deposit Ind. Bank of Japan, 10, 80%, due 10/1/79 (Matured)	$200,000.00

На пропозицію заступниці головного предсідника Марії Душник, що її піддержав головний організатор Василь Оріховський, затверджено одноголосно предложені інвестиції.

Після затвердження цих інвестицій, головний касир Уляна Дячук продовжувала свій звіт:

Майно УНСоюзу по кінець серпня ц. р. досягнуло суму $43,727,036, виказавши зріст на суму $611,737 після виплати членам дивіденди в сумі $527,000. Зріст майна за 8 місяців 1978-го року дав був суму $569,865, отже цього року майно зросло на $41,872 більше, чим попереднього року.

Відсотки від інвестицій принесли у звітовому часі суму $1,789,884. Ця сума рівна сумі з попереднього року, але у минулорічній сумі були включені вже відсотки від позички Корпорації Дому УНСоюзу у висоті $190,-000. Цього року УНСоюз не дістав ще відсотків. Цим самим цьогорічні відсотки від інвестицій УНСоюзу є на $190,000 вищі, чим поперднього року.

На попередньому засіданні я звітувала про зменшення суми зібраних вкладок. На жаль, цей стан продовжується. В Канаді сума зібраних вкладок у порівнянні з попереднім роком зменшилася на $4,768, а в Америці на $34,226. На днях будемо переводити статистику різниці зібраних вкладок за 9 місяців по Відділах. Тоді будемо посилати до Відділів, які мають більші задовження, листи у справі залеглих вкладок. Ми будемо також писати листи до суспендованих членів і тих, які довгують з вплатами вкладок за довший час, річ ясна, коли Відділи подадуть нам адреси цих своїх довжників. Протягом чергових двох і пів місяця докладемо всіх зусиль, щоб наздігнати збірку вкладок.

УНСоюз має від довгих років гіпотечну позичку на Українському Народному Домі у Форд Ситі, Па. На жаль, ця наша союзова громада і наш місцевий Відділ натрапили на фінансові трудноші і не могли цього дому вдержати. Вони залягали з відсотками від 1976-го року. Ми робили різні спроби, щоб заохотити їх посилити їхню активність, притягнути нових людей до праці і розвинути підприємство, щоб таким способом придбати фонди. Але це нам не пощастило. Всі відступили від цього дому і від початку цього року він був вже замкнений. При продажу цієї реальности на ліцитації покупець сплатив нам повну суму позички у висоті $27,538 з усіми залеглими відсотками, так що УНСоюз не поніс жадної втрати. Продаж-ліцитація відбулася 30-го вересня цього року.

Боргові зобов'язання: На день 1-го жовтня 1979-го року дозріли боргові зобов'язання на загальну суму $6,500,000. Сплачено досі членам суму $2,370,100, або 36.5 % із цієї загальної суми. На покриття цих позичок ми були змушені затягнути в банку Коммерціел Траст позичку у висоті $1,315,000 на один рік по відсотковій стопі, яку побирають тепер банки від своїх найкращих клієнтів, т. зв. „прайм рейт".

Других $600,000 позичив Корпорації Дому сам УНСоюз, чим збільшив свою позичку знову до суми $8,000,000, а решту фондів у сумі $555,100 мала Корпорація сама. Не є виключене, що прийдеться збільшити позичку Корпорації в банку.

Банк уділив нам позичку в сумі $1,900,000 під умовою, що ми будемо сплачувати його позичку перед сплачуванням союзової позички.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась звернув увагу на те, що про ліцитацію цього дому у Форд Ситі не знав головний радний Андрій Джула. У відповідь на це головний касир Уляна Дячук вияснила, що головний радний Андрій Джула був постійно інформований про стан цієї справи і старався нам її поладнати, але ми не мали успіху і треба було продати цей дім.

Редактор емерит Антін Драган порадив, щоб прослідити стан української та союзової громади у Форд Ситі та ствердити причину такого її занепаду, маючи на думці і те, щоб знайти способи запобігти такому самому в інших громадах.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась запропонував, щоб вислати члена редакції до Форд Ситі для зібрання інформацій про цю громаду та її стан.

На пропозицію головного касира Уляни Дячук, що її піддержала заступниця головного предсідника Марія Душник, одноголосно апробовано продаж УНДому у Форд Ситі.

Звіт головного секретаря Володимира Сохана

За дев'ять місяців 1979-го року, тобто до кінця вересня цього року, придбали секретарі Відділів та організатори 1,830 нових членів, в тому 546 до департаменту молоді, 1,111 до департаменту дорослих і 273 членів з грамотами акцидентового забезпечення. За такий самий час дев'яти місяців 1978-го року мав УНСоюз приєднаних 2,237 нових членів. Втрати в членстві за дев'ять місяців 1979-го року не відрізняються багато від чисел втрат за такий самий час в минулому році. Суспендованих грамот було в 1979-му році за дев'ять місяців 168, а в 1978-му році було їх 196. Грошових зворотів виплачено за дев'ять місяців 1979-го року 683, а таких зворотів в перших дев'яти місяцях 1978-го року було 664. Повністю виплачені грамоти кляс P та E осягнули в дев'яти місяцях цього року число 1,448, тоді, коли таких виплачених грамот за такий самий час було в 1978-му році 1,256. Смертних випадків було стільки само в дев'яти місяцях 1979-го року та в такому самому часі 1978-го року, а саме по 675.

В числі активного членства втратив УНСоюз за вісім місяців 1979-го року 1,044 членів і з кінцем серпня 1979-го року мав 65,585 активних членів. У загальному числі всього членства, тобто активного та на виплаченому забезпеченні і на безплатному продовженні забезпечення, втратив УНСоюз за вісім місяців 781 члена. В дні 31-го серпня 1979-го року нараховував УНСоюз разом 86,294 членів. Згідно з незакінченими ще підрахунками руху членства за вересень можна вже ствердити, що за цей місяць втрати УНСоюзу в активному членстві збільшилися на 178 членів і цим самим сума втрат активного членства за дев'ять місяців 1979-го року досягла числа 1,222 членів.

В Рекордовому Відділі всі ми старалися поладнувати всі справи Відділів і членів якнайскоріше та давати повну обслугу членам і секретарям 456 Відділів. Мали ми у звітовому часі чимало труднощів, коли в додатку до заслужених вакаційних відпусток трапилися в нас довші занедужання службовиків. Все таки ми робили все можливе, щоб на тому не потерпіла обслуга членів та секретарів Відділів. Але це відбилося в нас на інших працях, в тому теж на праці над виготовленням та підготовкою до публікації протоколів річного засідання та засідань Головного Екзекутивного Комітету. Вже в найближчих тижнях сподіємось почати публікацію у „Свободі" протоколів: спершу одного протоколу із засідання Головного Екзекутивного Комітету, а зараз за ним протоколу річного засідання Головного Уряду, що його виготовив заанґажований нами до цього мґр Іван Скочиляс, а підготовку до друку якого зробив редактор емерит Антін Драган.

У звітовому часі мусів я присвятити чимало часу на співпрацю з нашим актуарієм, який підготовляє проєкт ревізії ставок нашої дивіденди, як також у дальшому пляні пропозицію цілого ряду змін у вкладках, зворотних вартостях і ставках дивіденди всіх наших грамот забезпечення.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась звернув увагу, що звіт головного секретаря Володимира Сохана був надто короткий та що в ньому не було нічого про так важливі для нас організаційні пляни УНСоюзу. Головний секретар Володимир Сохан вияснив, що, згідно з пропонованим порядком нарад, звіти мали бути короткі, а більше часу цього засідання мало бути призначеного на нові справи та організаційні пляни і, в першу чергу, на устійнення в окремій точці нарад, котрі з організаційних резолюцій та рекомендацій Головного Уряду треба вже почати здійснювати. Головний предсідник д-р Іван Флис пригадав, що про організаційні справи буде звітувати, як також реферуватиме організаційні пляни головний організатор Василь Оріховський.

Звіт головного організатора Василя Оріховського

1. У звітовому часі, тобто від 1-го січня до 30-го вересня 1979-го року зорганізовано 1,830 членів із загальною сумою $5,133,000 забезпечення. В тому числі були 273 члени з грамотами акцидентового забезпечення.

2. Весною цього року відбулися на „Союзівці" наради голів Окружних Комітетів Відділів УНСоюзу.

3. З днем 1-го травня ц. р. прийнято на працю обласного організатора на Східню Канаду п. Теодозія Волошина. Від того часу по кінець вересня ц. р. він сам приєднав 39 членів, яких забезпечив на суму $159,000 (в тому числі було 9 грамот АДД).

4. З днем 1-го жовтня ц. р. прийнято на працю окружної організаторки членів на Чікаґо панну Марію Чичулу.

5. Виготовлено заклик до членства і громадянства з нагоди 85-ліття УНСоюзу.

6. Виготовлено стінний календар УНСоюзу на 1980-ий рік.

7. Відбуто осінні організаційні збори (наради) в Округах: Аллентавн, Скрентон, Ню Гейвен, Чікаґо, Рочестер, Монтреаль, Вунсакет, Піттсбурґ і Ню Йорк. В цих нарадах брали участь члени Головного Екзекутивного Комітету УНС.

8. Заплянобано відбути ще такі наради в Округах: Торонто, Наяґара Фолс, Шамокін, Детройт, Бостон, Балтимор, Боффало, Трой, Ютика, Перт Амбой і Джерзі Ситі.

9. Вже відбулися імпрези з нагоди 85-ліття УНСоюзу в таких Округах: Ню Джерзі, Філядельфія, Балтимор, Аллентавн, Клівленд. У Мілвіл, Ню Джерзі, таку імпрезу влаштував 347-ий Відділ УНС.

10. Організаційний Відділ є в постійному контакті з поодинокими Округами, висилаючи Окружним Управам кожного місяця обіжні листи і статистичні дані про висліди організаційної праці кожної Округи. Також вислано обіжного листа до всіх секретарів Відділів, щоб вони допомогли закінчити успішно цей ювілейний рік УНСоюзу.

11. Заплянобано на кінець жовтня ц. р. організаційну ударну членську кампанію в Окрузі Монтреаль у Канаді.

На пропозицію головного організатора Василя Оріховського, що її піддержали головний секретар Володимир Сохан і заступниця головного предсідника Марія Душник, винесено одноголосно наступні рішення:

1. З метою пожвавлення організаційної праці виплачувати спеціяльні винагороди секретарям та відділовим організаторам:
   а) за приєднання 10 членів з життьовим забезпечення — суму $25.00,
   б) за приєднання 25 і більше членів з життьовим забезпеченням — суму $50.00,
   при чому до числа членів не включається грамот акцидентового забезпечення та кляс TP-65, T-16, T-5 і T-10,
   в) дітям у віці 8-12 років життя, яких забезпечать у 1979-му році на суми $3,000 і більше, признати по одному тижневі безплатного побуту на дитячому таборі на „Союзівці". До цього не будуть управнені діти забезпечені грамотами TP-65 і T-16.

2. Признати секретарям та організаторам за придбання в цьогорічній кампанії відповідного числа членів спеціяльні відзнаки:
   бронзову — за 10 нових членів
   срібну — за 25 нових членів
   золоту — За 50 нових членів.

На пропозицію заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася, що її піддержала заступниця головного предсідника Марія Душник, вирішено одноголосно:

1. Перевірити платні організаторів, порівнюючи їх із такими платнями інших братських організацій.
2. Встановити обов'язковий вишкіл для організаторів.
3. Устійнити вимоги до організаторів, засягаючи інформацій про такі вимоги в інших братських організаціях.
4. Довідатися від цих братських організацій, який відсоток прийнятих до праці організаторів залишається в них на працю на постійно.

На завваґу голови Головно Контрольної Комісії д-ра Богдана Футея, що нам треба молодих організаторів, щоб можна організувати молодих кандидатів, заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась відповів, що в нас є тепер багато молодих ґрадуантів, які шукають праці і їх можна заанґажувати до праці, вказуючи на те, що добрий організатор може заробити навіть $60,000 річно. Він запевнив, що коли ми знайдемо такого одного, за його прикладом прийдуть до нас другі.

На пропозицію головного предсідника д-ра Івана Флиса приступлено до обговорювання 5-ої точки нарад, тому що вона пов'язана з організаційними справами та плянами на майбутнє.

5. АНАЛІЗА РЕЗОЛЮЦІЙ ТА РЕКОМЕНДАЦІЙ РІЧНОГО ЗАСІДАННЯ ГОЛОВНОГО УРЯДУ В ТРАВНІ 1979-го РОКУ ТА ВИРІШЕННЯ АКЦІЙ ДЛЯ ЇХ ВИКОНАННЯ

Головний секретар Володимир Сохан поінформував, що над здійсненням рекомендацій у справі програм забезпечення вже започатковано працю, до якої заанґажовано актуарія п. Шумрака із Фірми Піт, Марвік енд Мічел.

Головний касир Уляна Дячук ствердила, що пряме збирання вкладок вимагає рішення Конвенції, але для збільшення прямих контактів з членами вона вже започаткувала збірку адрес членів та повідомила, що за згодою секретарів Відділів члени цих Відділів одержали цього року дивіденди прямо із Головної Канцелярії.

Головний організатор Василь Оріховський заявив, що всі резолюції в справі організаційних винагород вже ввійшли в силу та що він сподіється, що ці рішення приведуть до посиленої організаційної кампанії ще перед кінцем цього року.

Головний предсідник д-р Іван Флис висловився за тим, щоб про справи пожвавлення діяльности Відділів писала більше наша „Свобода" та „Укранський Тижневик". Цю думку піддержав головний організатор Василь Оріховський, який порадив звернутися в цій справі до членів редакцій обох органів УНС.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась пригадав, що треба б допильнувати, щоб всі Відділи відбували збори та щоб про такі збори були повідомлені голови Округ і по-можности взяли в них участь. Голова Головної Контрольної Комісії д-р Богдан Футей висловився теж за тим, щоб Округи знали про збори Відділів, а головний організатор Василь Оріховський заповів, що він видасть у цій справі обіжник до Відділів, щоб вони повідомляли голови Округ про збори.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась заявив, що для пожвавлення братської діяльности УНСоюзу, його Окружних Комітетів, Відділів та членства треба більше статтей про ці справи та дописів про таку діяльність. Отже тут заходить питання, хто буде про це все писати? Головний касир Уляна Дячук запропонувала, щоб цим зайнявся директор публічних зв'язків, якого маємо заанґажувати до праці, згідно з резолюцією Головного Уряду. Головний предсідник д-р Іван Флис доповнив цю пропоцію порадою, щоб за таким директором шукати і навіть, коли треба, проголосити це у „Свободі". Головний касир Уляна Дячук запропонувала, щоб на цей пост шукати жінки та що таким можливим кандидатом на цей пост може бути наша нова організаторка панна Марта Кордуба. На пропозицію заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася, що її піддержав головний предсідник д-р Іван Флис, вирішено уповноважнити головного касира Уляну Дячук шукати за таким директором публічних зв'язків, на що погодилася головний касир Уляна Дячук і заявила, що почне про це переговори з панною Мартою Кордубою.

Головний секретар Володимир Сохан запропонував, щоб попросити панну Марту Кордубу, щоб вона написала один, або і більше дописів про свій досвід в організаційній праці серед молоді, а зокрема на „Союзівці". Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась заявив, що він виготовить декілька таких дописів про курси на „Союзівці" та на теми нашої молоді.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась запропонував, щоб для пожвавлення братської діяльности влаштувати в Чікаґо танцювальний фестиваль — конкурс з нагородами за перші три місця в сумах $500, $250 та $100. Після такого фестивалю в Чікаґо та в інших Округах можна було б влаштувати центральний фестиваль танцювальних ансамблів. Цю пропозицію піддержав головний організатор Василь Оріховський, після чого її прийнято одноголосно.

Голова Головної Контрольної Комісії д-р Богдан Футей порадив, щоб проголосити це всім іншим Округам, на що погодився головний предсідник д-р Іван Флис, заявляючи, що цей фестиваль - конкурс проголосимо, як першу пробу в Чікаґо, щоб на наступний рік попробували влаштувати такі самі фестивалі інші Округи.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась запропонував, щоб для скріплення родини і родинного життя влаштувати турніри круглів з дружин батьків та синів, або родичів та дітей, спонзором яких був би УНСоюз. Цю пропозицію піддержала заступниця головного предсідника Марія Душник, після чого її прийнято одноголосно.

Редактор емерит Антін Драган пригадав, що цим повинна б зайнятися Культурна Комісія УНСоюзу і вона повинна популяризувати такі почини і діяльність своїми бюлетенями. Також при Окружних Комітетах повинні бути встановлені культурні референти. Тому, що „Свобода" повинна залишитися національною трибуною, а не тільки органом УНСоюзу, треба нам конечно для такої діяльности УНСоюзу видавати бюлетені Культурної Комісії УНСоюзу.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась запропонував, щоб УНСоюз спонзорував прогулянки до Риму та Святої Землі та що вони мали б бути влаштовані в грудні 1980-го року. Цю пропозицію піддержала заступниця головного предсідника Марія Душник, після чого її апробовано одноголосно.

Головний предсідник д-р Іван Флис поінформував, що заанґажований нами керівник продажу забезпечення п. Василь Данько має досі 11 апробованих аплікацій, на які видано грамоти на суму $190,000 забезпечення. Дав він нам цілий ряд інших аплікацій, які ще не є викінчені, бо їм бракують лікарські оглядини. Виявилося, що цей керівник продажу забезпечення не виконує тих завдань, для яких ми його прийняли, і тому його працю треба вважати невдачею. Він мав виготовити листу проспектів (кандидатів в члени і на забезпечення), він мав почати акцію зобезпечування наших колишніх стипендистів та такі акції серед читачів „Українського Тижневика", але досі він нічого в цьому напрямі не зробив. Керівник продажу забезпечення Василь Данько вже заявив в одній з наших розмов про його неуспішну працю, що він резиґнує з праці на цьому пості з 30-им листопада цього року. Останньо п. Данько приєднав 8 нових членів на менші суми забезпечення. Наприклад, він поновно забезпечив членів 267-го Відділу, коли секретарка цього Відділу передала йому адреси цих членів, бо сама до них не могла піти. Виглядає, що він міг би так само співпрацювати з іншими секретарями Відділів.

Головний секретар Володимир Сохан поінформував, що всі аплікації від керівника продажу забезпечення є на круглу суму $500,000 забезпечення, але понад $300,000 досі не є апробовані, тому успіхи його треба оцінювати тільки по цих виданих досі грамотах, а не аплікаціях з браками. Коли п. Данько ставав до нас на працю, він представив себе і ми прийняли його, як вповні фахового продавця забезпечення із трирічним досвідом в комерційній компанії. Тому ми сподівалися від нього ініціятиви і самостійної праці, хоч ми ніколи не відмовляли йому допомоги, чи поради. Але він досі не притягнув до УНСоюзу цієї молодої української ґенерації, про яку він нам говорив, як про численних кандидатів на членів УНСоюзу.

Головний касир Уляна Дячук заявила, що вона готова перейти з керівником продажу забезпечення Василем Даньком всі точки його договору про затруднення в УНСоюзі і тоді вона поінформує Головний Екзекутивний Комітет про висліди цієї розмови.

Голова Головної Контрольної Комісії д-р Богдан Футей згадав, що Головна Контрольна Комісія хотіла з керівником продажу забезпечення Василем Даньком говорити під час останньої контролі, але його ніколи не було в тому тижні в Головній Канцелярії. Він теж звернув увагу, що п. Данько повинен працювати під наглядом головного організатора Василя Оріховського.

Головний предсідник д-р Іван Флис відчитав резолюцію Головного Уряду у справі вишколу організаторів та поставив запитання головному організаторові Василеві Оріховському, чи він уже поробив якісь пляни в напрямі виконання цих резолюцій. Головний організатор Василь Оріховський повідомив, що вже заплянобано центральний курс організаторів та секретарів на „Союзівці" після річних нарад Головного Уяду, тобто в червні 1980-го року. Він теж полагоджує справи дозволів від стейтових забезпеченевих урядів для наших організаторів.

Головний предсідник д-р Іван Флис перервав на тому обговорення резолюцій та рекомендацій Головного Уряду і заповів, що решту резолюцій та рекомендацій розгляне Головний Екзекутивний Комітет на своєму черговому засіданні. Він з черги попросив до звіту заступницю головного предсідника Марію Душник.

Звіт заступниці головного предсідника Марії Душник

Я брала участь в зборах Окружних Комітетів Ню Йорку та Вунсакету (Нової Англії). В зборах у Вунсакеті взяло участь виїмково велике число преставникдів Відділів цієї Округи, які висловили цілий ряд цікавих рекомендацій і побажань. Список цих рекомендацій та побажань я вже передала членам Головного Екзекутивного Комітету. Я брала теж участь у „Октобер Фест", на якому були також репрезентовані українці. Була я участником - змаґуном в тенісових змаганнях УСЦАК на „Союзівці" в кінці тижня Дня Праці, як учасниця таких турнірів від їхніх початків, і там я вручала переможцям тенісу і плавання чаші, а зокрема чашу за найкращу спортову поставу, що її я щорічно фундую. Як репрезентант УНСоюзу була я на бенкеті для відзначення 60 років душпастирської праці Архиєпископа УПЦ Марка Гундяка і склала там усний привіт від УНСоюзу. Також була я в катедрі Непорочного Зачаття у Філядельфії під час відвідин в ній папи Івана Павла Другого.

(Продовження на ст. 4-ій)

ПРОТОКОЛ

(Закінчення зі стор. 3)

Ми повинні заплянувати спеціяльні програми для молоді у цьому нашому ювілейному році 85-річчя УНСоюзу. Думаю, що цей наш ювілейний рік повинен проходити під знаком року дитини і в тому напрямі треба б нам ще тепер поробити певні пляни праці до кінця року і навіть на черговий рік.

Звіт головного директора для Канади сен. Павла Юзика

В першу чергу прошу вибачити мені деяке спізнення на засідання, але подорож моя з летовища тривала несподівано значно довше, як це звичайно буває.

Моїм завданням було б подати, що робить УНСоюз в Канаді. Останнє засідання Канадського Представництва відбулося ще в червні, а від того часу Канадське Представництво не мало змоги зустрінутись. Таке засідання Канадського Представництва треба б вкоротці скликати для пожвавлення нашої організаційної праці.

Я був на фестивалі в Давфині, хоч я не був там представником УНСоюзу. Фестиваль пройшов дуже успішно. На ньому промовляв по-українському генеральний губернатор Канадо Едвард Шраєр. Шоловний контролер мґр Іван Геврик мав гарний кіоск УНСоюзу з пропаґандивними матеріялами про УНС і там до нього зголосилося багато кандидатів на членів УНСоюзу. Архиєрейську Службу Божу відправив у Теребовлі сам митрополит Максим Германюк для 300 вірних, а на прийнятті після цього промовляв я він УНСоюзу неофіційно та офіційно наш представник головний контролер мґр Іван Геврик. Думаю, що на час такого фестивалю в Давфині потрібно нам там людини, яка відразу організувала б членів і тому дораджую на наступний раз вислати туди обласного організатора Теодозія Волошина.

Я не міг бути на зборах Округи в Монтреалі 30-го вересня ц. р., тому що в тому ж дні був на похороні о. д-ра Кушніра, колишнього президента Світового Конгресу Вільних Українців.

Про обласного організатора Теодозія Волошина можу сміло сказати, що він працює задовільно і ми радіємо його успіхами.

Канадське преставництвдо повинно б вкоротці зійтися, коли дістане згоду на таке засідання від Головного Екзекутивного Комітету. Думаю, що нам тепер потрібне таке засідання, щоб зрушити організаційну працю в Торонті та в інших Округах Канади.

В днях 22-го до 27-го жовтня ц. р. засідатиме в Канаді Асамблея НАТО, члени якої зустрінуться із 12 дисидентами. Це будуть дисиденти українці, прихильні нам росіяни, один татарин, один литовець та один вірменин. У першому дні ці дисиденти матимуть панель і в ньому буде мова про Київську Гельсінкську Групу. Окремо в другому дні матиме зустріч із членами Асамблеї НАТО Валентин Мороз, який буде там говорити лише про Україну.

В канадському парляменті відбудеться 31-го жовтня ц. р. „Український Вечір", на якому будуть: генеральний губернатор Канади Едвард Шраєр, прем'єр Канади Йосиф Кларк та 10 українських послів і сенаторів, як також колишні міністри Стар і Кафік. Це буде справді виїмкова імпреза, в якій представники Комітету Українців Канадо матимуть зустріч з прем'єром, генеральним губернатором та з членами уряду Канади.

Звіт заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася

Я репрезентував 20-го липня ц. р. у Вашінґтоні УНСоюз на конференції в Білому Домі про справи родини. Це була імпреза для започаткування ряду акції американського уряду для скріплення родин.

Другий раз у звітовому часі був я у Вашінґтоні 6-го жовтня ц. р., коли ми разом з головним предсідником д-ром Іваном Флисом взяли участь в офіційній зустрічі з папою Іваном Павлом Другим у Білому Домі.

Наступного дня, тобто 7-го жовтня ц. р., був я на зборах Округи в Деррі, Па. Це були дуже успішні на цю околицю наради із участю 15 осіб, представників Відділів, проведені в дуже приємній дружній атмосфері. При цьому треба звернути увагу на те, що такі зборинаради відбуваються там кожного місяця. Довідався я там, що дружина бейзболу під назвою „Деррі Юкс", що її спонзорує 113-ий Відділ УНСоюзу, здобула чемпіонат ліґи хлопців — „Тінер Ліґ".

Був я теж на зборах Округи в Чікаґо в дні 22-го вересня. Збори пройшли успішно, про що може теж сказати дещо наш головний організатор Василь Оріховський, який також брав участь у цих зборах. За виїмком деяких дорікань, на які нам прийшлося давати роз'яснювальні відповіді, все пройшло в порядку.

Літні Курси Українознавства на „Союзівці" вдалися цього року дуже добре. Все пішло нам дуже справно і мали ми дуже здібних учнів і цілий ряд талантів. Від редакції „Свободи" відвідав наші Курси ред. Володимир Левенець.

Я дістав від Районової Ради Середнього Заходу Американського Жидівського Комітету відзначення — нагороду за сприяння співпраці між етнічними групами Америки, про що опісля подав великі вістки місцевий часопис Палатайну, а за ним теж наша „Свобода" та „Український „Тижневик". При цій нагоді я зустрівся з жидівським діячем з Канади Алексом Епстіном, який є за затісненням співпраці між українцями та жидами. Говорив я йому про фільм „Голокост" та про недавні відвідини американськими законодавцями спільної могили в Бабиному Ярі. Александер Епстін написав листа в обороні української мови до Антидефамаційної Ліґи в Ню Йорку, а його копію вислав Американському Жидівському Комітетові. В самому Американському Жидівському Комітеті є дуже прихильний до українців Ервін Левін, натомість в Антидефамаційній Лізі є більше російських жидів.

Іллинойська Рада для Етнічности в Навчанні, до якої належить УНСоюз і я в ній є його представником, видає публікацію „Геритедж". В ній саме появилася моя стаття про „Гельсінський процес, етнічний вплив на людські права".

Голова Головної Контрольної Комісії д-р Богдан Футей поінформував, що Валентин Мороз в інтерв'ю у Клівленді говорив про співпрацю між дисидентами українцями та жидами, стверджуючи, що покищо такої співпраці немає між жидами та українцями на Заході. Д-р Богдан Футей ствердив, що жиди в Клівленді бажають мати співпрацю з українськими організаціями, особливо у справі Гельсінкських постанов. Ми маємо запляновані зустрічі з представниками жидівської громади та з д-ром Еллен Ріґа, представником жидів з Латвії. Серед відзначених Американським Жидівським Комітетом в Чікаґо був ще теж д-р Юліян Куляс та ще одна українка. Чому про них не написала нічого „Свобода" та „Український Тижневик"?

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась у відповідь на це питання вияснив, що це він подавав інформації кореспондентові газети з Палатайн і він не мав обов'язку дбати про публічні зв'язки цих других відзначених.

Звіт головного предсідника д-ра Івана Флиса

В Українській Будівлі ми вже винайняли 9-ий поверх Бюрові Перепису Населення на один рік, починаючи від 1-го грудня 1979. Залишилися порожними: 10-ий поверх та половина 13-го, плюс приміщення на крамницю - ресторан на першому поверсі. Про ці приміщення до винайму ми поміщуємо оголошення в газеті „Ню Йорк Таймс". Зацікавлений винаймом банк Чейс Мангаттан роздумався і не винаймає в нас приміщення. Льокатор з 11-го поверху рішився винаймити в нас 5,000 квадратових стіп на 10-му поверсі. Ця фірма Герцоґ цим поширює свої бюра в нашому будинку.

Ми вже виплатили суму $28,000 архітектові Юліянові Ястремському, як остаточну компромісову заплату за його праці над побудовою Української Будівлі.

Направи мешканевого будинку Полус Гук закінчено на трьох рогах, а залишаються ще такі направи на четвертому розі та на бічних стінах. Маємо вістки від наших адвокатів (Крігер і Родаш), що ці кошти направ в сумі $250,000 заплатить стейтова Фінансова Аґенція та що ми цієї суми не мали б їй повертати. Це було б великою полегшею для льокаторів нашого мешканевого будинку, бо тоді вони не мусіли б чиншами покривати кошти цих направ.

У звітовому часі репрезентував я УНСоюз на таких імпрезах:

Тенісові і плавацькі першості УСЦАК на „Союзівці" та Здвиг СУМА в часі свят Дня Праці.

Український День у Лейквуд Парку з програмою відзначення 85-річчя УНСоюзу, яка була дуже успішною. Наші союзовці Степан Гавриш і Тимко Бутрей вели там кіоск УНСоюзу для пропаґанди членства і забезпечення в УНСоюзі.

Імпреза Відділу УККА в Делевар 24-го червня ц. р. з врученням таблиці признання УНСоюзові. В ній брав теж участь заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась.

Відзначення 85-річчя УНСоюзу в Мілвіл, Н. Дж. 24-го червня ц. р., що його влаштував місцевий Відділ УНСоюзу під проводом Теодора Сущика. Ця імпреза притягнула багато учасників і була дуже успішною.

Відзначення 85-річчя УНСоюзу в Клівленді, 23-го вересня ц. р., яке випало дуже слабо.

Відзначення 85-річчя УНСоюзу у Філядельфії, 30-го вересня ц. р., яке притягнуло більше число учасників.

Відзначення 85-річчя УНСоюзу 256-им Відділом УНСоюзу в Рівергед, Н. Й. в дні 6-го жовтня із участю близько 300 осіб.

Бенкет для відзначення 85-річчя УНСоюзу в Ню Йорку, що його влаштовує Окружний Комітет Відділів УНС Ню Йорку та Головний Екзекутивний Комітет, запляннований на 15-го грудня ц. р.

Відзначення Тижня Поневолених Націй у Вашінґтоні 18-го липня ц. р.

Бенкет Менор Джуніор Коледжу в серпні ц. р.

Наради Секретаріяту СКВУ 11-го серпня в Торонті та 9-го вересня в Ню Йорку.

Конференція Українських Братських Союзів в Піттсбурґу 7-го вересня ц. р., в якій взяли теж участь головний секретар Володимир Сохан і головний касир Уляна Дячук.

Наради Комітету Сеньйорів УНСоюзу в дні 28-го вересня ц. р.

Зустріч з представниками ЦУКА у справі кредитівки при Головній Канцелярії УНСоюзу.

Збори Округи Ню Йорку 21-го вересня ц. р.

Збори Округи Ню Гейвен 16-го вересня ц. р.

Наради Централі УККА 15-го вересня ц. р.

Крайовий Братський Конгрес у Сейнт Луїсі 1-го та 2-го жовтня ц. р.

Відвідини папи Івана Павла Другого у Філядельфії в українській катедрі 4-го жовтня та в Білому Домі 6-го жовтня ц. р.

Переслухання Комісії Сахарова в дні їх відкриття у Вашінґтоні.

Щотижневі наради з редакторами „Свободи" для наладнання співпраці з друкарнею вимагають від мене чимало часу та уваги, але напевно принесуть сподівані успіхи.

Голова Головної Контрольної Комісії д-р Богдан Футей додав до інформації про відзначення 85-річчя УНоюзу в Клівленді вияснення, що з бенкетом мала бути получена ударна членська кампанія. Але на пропонований плян Округи в цій справі дав пізно відповідь головний організатор Василь Оріховський, тому не можна було цього належно підготовити. Вкінці ця ударна кампанія вийшла дуже слабо також і тому, що деякі Відділи не співпрацюють з Округою.

4. ПРИЙНЯТТЯ ЗВІТІВ

На пропозицію заступниці головного предсідника Марії Душник, о її піддержав заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась, всі звіти прийнято одноголосно.

6. Р І З Н Е

Прогулянка кораблем до Нассав

Запрошений на це засідання секретар 322-го Відділу УНСоюзу Андрій Кейбіда подав наступні інформації про пляновану прогулянку кораблем до Нассав для членів УНСоюзу:

Ця прогулянка мала б відбутися люксусовим кораблем Американсько-Голляндської Лінії „СС Ротердам", який має 38,000 тонн, протягом 7 днів від 24-го до 31-го травня 1980 року до острова Нассав на Карібському Морю і назад до пристані в Ню Йорку. Ціни прогулянки від особи від $900 до $960, залежно від положення кабіни та приміщення в них двох чи чотирьох осіб. На цьому кораблі зарезервовано для членів УНСоюзу 100 кімнат. Українська група прогульковців зможе мати свою оркестру та різні розваги на кораблі. Прогулянка включає два дні побуту на острові Нассав. Вирушить цей корабель з порту в Ню Йорку в суботу, 24-го травня 1980-го року, о годині 4-ій по полудні. Дохід із цієї союзової прогулянки призначений на Стипендійний Фонд УНСоюзу.

Заступник головного предсідника д-р Мирон Куропась запропонував влаштувати цю прогулянку в днях від 24-го до 31-го травня та дати членам Головного Екзекутивного Комітету, затрудненим в Головній Канцелярії, повновласть закінчити переговори і заключити договір в цій справі. Заступниця головного предсідника Марія Душник піддержала пропозицію, після чого її прийнято одноголосно.

Голова Головної Контрольної Комісії д-р Богдан Футей порадив, щоб пов'язати цю прогулянку часово із річним засіданням Головного Уряду, щоб засідання відбулося безпосередньо перед початком прогулянки.

Виплата боргових зобов'язань та видача нових

Головний касир Уляна Дячук поінформувала, що в дні 1-го жовтня 1979-го року дозріли до виплати боргові зобов'язання, видані на загальну суму $6,500,000. Суму $2,370,100, тобто 36 ½% із загальної суми боргових зобов'язань вже сплачено членам. На місце цього затягнув УНСоюз позичку в банку Коммершіял Траст на суму $1,315,000 на один рік, УНСоюз збільшив свою позичку Корпорації на $500,000 до загальної суми $8,000,000, а сама Корпорація сплатила з позиченої суми $550,000. Ще в декількох випадках ведуться переговори про продовження позичок.

Головний касир Уляна Дячук в дальшому поінформувала, що УНСоюз має намір звернутися до Відділів та членів УНСоюзу за новими позичками на такі боргові зобов'язання.

На пропозицію заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася, що її піддержав головний директор для Канади сен. Павло Юзик, одобрено одноголосно старання та домовлення головного касира Уляни Дячук про позички на боргові зобов'язання Української Корпорації Дому УНСоюзу.

Репрезентації УНСоюзу на стейтових Братських Конґресах

Головний предсідник д-р Іван Флис відчитав текст наступної пропозиції правильника для визначування репрезентантів УНСоюзу на стейтові Братські Конґреси:

1. В стейтах, де замешкують члени Головного Уряду, репрезентантами на стейтові Братські Конґреси повинні бути назначувані ці члени Головного Уряду УНСоюзу.

2. В стейтах, де немає серед їх мешканців членів Головного Уряду, або коли члени Головного Уряду не можуть взяти участи в Братському Конґресі, Головний Екзекутивний Комітет повинен визначити репрезентанта на підставі рекомендації голови Окружного Комітету даного стейту, чи околиці.

В такому випадку УНСоюз повинен заплатити репрезентантові наступні кошти:

1. Кошти подорожі
2. Кошт квитка на бенкет
3. Реєстраційні оплати делеґата.

3. Якщо репрезентант УНСоюзу буде обраний членом Ради Директорів чи Екзекутиви даного стейтового Братського Конґресу, УНСоюз повинен заплатити йому кошти засідання Ради Директорів, чи Екзекутиви, в сумі не більшій, як $20.00 за кожне засідання.

4. Якщо репрезентант УНСоюзу стане членом якоїсь комісії даного стейтового Братського Конґресу, УНСоюз не буде виплачувати йому жадних коштів за участь в нарадах такої комісії, коли вони відбуватимуться не на річних зборах стейтового Братського Конґресу.

5. Репрезентація УНСоюзу на стейтовий Братський Конґрес не може складатися з більше, як двох репрезентантів.

Відчитаний текст правильника запропонував одобрити головний директор для Канади сен. Павло Юзик. Цю пропозицію піддержала головний касир Уляна Дячук, після чого текст правильника затверджено одноголосно.

Пропозиції зладження індексів „Свободи" та „Українського Тижневика"

Редактор емерит Антін Драган поінформував про дотеперішні переговори щодо можливостей зладження індексів „Свободи" і „Українського Тижневика" з д-ром Дмитром Штогрином і про зустріч та розмову в цій справі головного предсідника д-ра Івана Флиса, головного касира Уляни Дячук та його із проф. д-ром Дмитром Штогрином, Едвардом Касинцем і Богданом Ясінським. У висліді переговорів проф. д-р Дмитро Штогрин погодився приготовити пропозиції щодо форми такого індексу і опісля УНСоюз запропонує їх виготовлення Міннесотському Університетові, Гарвардові, Товариству Українських Бібліотекарів Америки та проф. Б. Винареві і прийме такий проєкт і кошторис, який уважатиме за найбільш відповідний.

На пропозицію головного директора для Канади сен. Павла Юзика, що її піддержала заступниця головного предсідника Марія Душник, вирішено уповноважити чотирьох членів Головного Екзекутивного Комітету, затруднених в Головній Канцелярії, вести переговори і домовитися про цю працю.

Продаж Різдв'яних карток із збіркою на Стипендійний Фонд УНС

Головний предсідник д-р Іван Флис подав короткий звіт з акції продажу Різдв'яних карток із збіркою на Стипендійний Фонд УНСоюзу та поінформував, що з вплатами належних сум за картки приходять теж часто додаткові пожертви на Стипендійний Фонд. Він оцінив цю акцію успішною, але теж ствердив, що отримуємо нарікання за якість карток та їхню неукраїнську тематику й англійську мову побажань. Тому святочні картки в черговому році будуть виготовлені з українською тематикою, чи мотивами, але з англійськими текстами побажань.

Головний касир Уляна Дячук порадила, щоб і тексти побажань були на цих картках двомовні.

Звіт з Конференції Українських Братських Союзів у Піттсбурґу, Па.

Головний предсідник д-р Іван Флис попросив усіх членів Головного Екзекутивного Комітету прочитати вістки про цю Конференцію Українських Братських Союзів у „Свободі", або в „Українському Тижневику", з огляду на брак часу реферувати цю справу.

Зміни ставок дивіденди та пляни забезпеченевих реформ

Головний касир Уляна Дячук поінформувала про студії наших ставок дивіденди та пропозиції їхніх змін, над чим веде працю наш актуарій разом з головним секретарем Володимиром Сохановом та з нею. Идеться про зміну ставок дивіденди в тому напрямку, щоб їх збільшити для грамот із вищими вкладками, як теж за грамоти важні десять і більше років, щоб тоді ставки дивіденди зростали скоріше.

Також ведуться переговори про основну перевірку наших грамот забезпечення, їхніх вкладок, зворотних вартостей, ставок дивіденди та організаційних винагород за приєднання членів на ці зреформовані грамоти. Постійно співпрацює в цих справах з актуарієм та постачає йому потрібні дані головний секретар Володимир Сохан і ми відбуваємо з актуарієм наради в цих справах.

На пропозицію заступниці головного предсідника Марії Душник, що її піддержав головний директор для Канади сен. Павло Юзик, вирішено одноголосно уповноважити чотирьох членів Головного Екзекутивного Комітету вести дальші студії та консультації з актуарієм і приготовити проєкт змін та реформ.

Публікація Історичного Атласу

Головний предсідник д-р Іван Флис відчитав листа від авторів і редакторів Історичного Атласу України з пропозиціями, щоб УНСоюз був видавцем цього Атласу.

Після обговорення цієї справи та відчитаної пропозиції вирішено на пропозицію головного касира Уляни Дячук, яку піддержав головний директор для Канади сен. Павло Юзик, щоб закупити за суму $10,000 відповідну кількість примірників цього Історичного Атласу по спеціяльній ціні, близькій коштам видання, і в такий спосіб допомогти цей Історичний Атлас видати.

Репрезентація УНСоюзу на бенкеті 50-ліття ОДВУ

Головний предсідник д-р Іван Флис поінформував, що Головна Управа ОДВУ надіслала запрошення на бенкет для відзначення 50-ліття існування та праці цієї Організації. Він запропонував, щоб на цей ювілейний бенкет ОДВУ делеґувати, як репрезентанта УНСоюзу, заступника головного предсідника д-ра Мирона Куропася. Цю пропозицію піддержали головний директор для Канади сен. Павло Юзик та заступниця головного предсідника Марія Душник, після чого це призначення репрезентанта УНСоюзу одобрено одноголосно.

7. ЗАКРИТТЯ НАРАД ЗАСІДАННЯ

Після того, як головний предсідник д-р Іван Флис ствердив, що вже вичерпано всі точки порядку нарад, він закрив це засідання о годині 3.30 по полудні на пропозицію головного секретаря Володимира Сохана, що її піддержала заступниця головного предсідника Марія Душник.

Володимир Сохан
головний секретар

Вінніпеґ у поклоні Патріярхові Йосифові

Довша підготова вінніпезької української громади для відзначення 40-річчя архиєрейської хіротонії Блаженнішого Патріярха Йосифа завершилася добрими вислідами. В неділю, 2-го грудня м.р., у пополудневих годинах заля Інституту Просвіти заповнилася по береги публікою, а в бічних залях цієї просторої інституції шикувались три кращі хори Вінніпеґу, щоб своїми виступами звеличати пам'ять великої дати Української Католицької Церкви — архиєрейську хіротонію одного з найбіліших Митрополитів цієї Церкви, довголітнього каторжника за віру цієї Церкви та неустрашимого її керманича, Блаженнішого Патріярха Йосифа.

Точно в заповідженому часі піднеслась куртина. На сцені, що її удекорував студент Борис Щепертицький виднів великий портрет Патріярха на тлі національного прапора, а по обох боках був мистецький напис „40-річчя Блаженнішого Патріярха Йосифа". Декорація сцени на тлі установленого Студентського хору „Тирса" робила маєстатичне враження. Програму відкрив найперше коротким бадьорим словом сот. Осип Паньків, голова Товариства Підтримки Патріярхату, пов'язуючи церковні події народу з його національними змаганнями та ідеалами.

Отець митрат Роман Добрянський від імени Митрополита Максима, який в тому часі був на пастирській візитації поза Вінніпеґом, привітав, як звичайно, своїм красномовним словом, организаторів свята та святкову громаду, запевняючи словами Митрополита, що ієрархія робить усі старання, щоб була єдність Церкви, краю і діяспори. Треба, — говорив представник митрополита, — йти до цієї мети спільними шляхами, не часто, однак, з тими самими методами.

Вокальну програму започатковано молитвою „Отче Наш", який вислухала публіка, повставши. Опісля хор „Тирса" проспівав ще „Тебе оспівуємо" О. Старорусього та „Вислухай, Господе, голос мій" І. Лаврівського. Всі три пісні були на вершку виконання, а хор „Тирса" під диріґентурою Вірляни Головка черговий раз засвідчив, що він є одним з кращих хорів Вінніпеґу. Він відомий зі своїх виступів також поза Канадою, як: ЗСА, Австралія, Японія, Німеччина, Італія.

Відтак виступив хор церкви св. Покрова — Бойд під диріґентурою Д. Біленького. Цим хором довший час управляє дир. Юрій Гнатюк. Хор проспівав теж декілька церковних пісень, а саме „Благослови, душе моя, Господа", за київським напівом, „Достойно єсть" М. Заяця, „Хваліте Господа з небес" О. Кошиця та „Богородице Діво". Хор цей втішається не тільки своєю високою гармонійністю та чудовими голосами, але також передовими солістами.

Поміж виступами цих двох хорів гарно продеклямував вірш „Привіт Патріярхові" Орест Денека, пластун-пихильник. Було також вокальне сольо Лесі Бердник у супроводі Нестора Будика. Ця молода студентська пара заспівала дві народні пісні в стилевій інтерпретації та чудовому виконанні. За цю вмілість публіка нагородила молодих виконавців рясними оплесками.

Першу частину цього свята закінчила святкова промова п-ні Анни Марії Баран, зі Саскатуну, що її представив д-р Михайло Марунчак, голова Крайової Ради Українських Організацій за патріярхат УКЦ. Хоча доповідь тривала понад пів години, однак публіка вислухала її з найбільшою увагою, нагородивши доповідачку повстанням з місць.

Анна Марія Баран, довголітня патріярхальна діячка Канади, дала синтезу змагань патріярхального руху на тлі історичних цитатів Блаженнішого Патріярха Йосифа. Вона вказала наскільки керма Блаженнішого Патріярха дала новий напрям відродженню Української Католицької Церкви. Своє слово, виголошене з реторичною вибагливісті та закликом до походу у єдиному фронті, вона закінчила словами Ювілята — Патріярха, які він передав прочанам на відвідинах в Римі під час вересневих святкувань в цьому році. Вони такі: „Пам'ятайте, пам'ятайте — „статус Патріяршої Церкви є єдиною можливістю відродити християнське життя України, від'єднати себе раз і назавжди від московської патріярхії й усунути трагічну у наслідках Переяславську угоду. Патріярший статус стане заборолом перед зазіханнями московської патріярхії і перед включенням нашої Церкви в латинську".

Після доповіді була збірна деклямація Спілки Української Молоді, що її опрацював відомий рецитатор Вінніпеґу Михайло Петришин. У рецитуванні брало участь Старше Юнацтво Осередку СУМ: М. Карпа, З. Демчишак і С. Дяків. Зміст і виконання було на мистецькому рівні, а приявні своїми оплесками признання доказали, що вони люблять нашу молодь у її мистецьких виявах.

Вибагливу програму дня кінчав хор „Думка" Інституту „Просвіти" під диріґентурою Іллі Буячка. Хор, відомий зі своїх бойових національних пісень, відспівав „Черемош пливе" за словами О. Ангелюка та музикою Б. Юркова та аранжеровку В. Кардаша „Нас питають якого ми роду". Коли під кінець виступу, хор заінтонував „Боже, вислухай благання", присутні повстали і спільно з хором під батутою диріґента закінчили цю вдячну мистецьку імпрезу.

Уже в ранніх годинах цієї неділі в катедрі свв. Володимира й Ольги відправлялись Служби Божі на інтенцію Блаженнішого Патріярха з відповідними проповідями о. Романа Кисілевського, про значення хіротонії в житті Церкви та про історичні події, коли архиєрейську хіротонію отримав з рук Слуги Божого Андрея наш теперішній Патріярх Йосиф.

м.г.м.

С. І Н. КАРАВАНСЬКІ...

(Закінчення зі стор. 1)

його щедрими оплесками. Ніна Караванська-Строката подякувала господарям за милу гостину, а промовцям за сердечні привітання, додавши, що вона сильно зворушена усім тим, що побачила у Бавнд Бруку, який, на її думку, становить собою скарбницю непроминаючих національних і культурних цінностей. Подякував їй за теплі слова признання для тих, хто потрудився для постання Бавнд Бруку, Владика Митрополит та запросив С. і Н. Караванських на недільну Службу Божу в Церкві-Пам'ятнику. Сподіваємось, що спокійна й урочиста архиєрейська відправа та натхненні київські піснопіння хору залишать у С. і Н. Караванських незабутній спогад. Після церковної відправи гості ще раз відвідали музей і залишили у книзі відвідувачів свої підписи. Крім того, Святослав Караванський вписав у ту книгу один із своїх віршів.

Перед скромним обідом у митрополичій резиденції, гостям показано фільм з життя й діяльности в Осередку УПЦеркви у Бавнд Бруку та з тих подій загально-національного значення, що в ньому відбулися на протязі минулих 30 років. Цей фільм став немов би підсумком усього того, що побачили і відчули Святослав і Ніна Караванські у центрі Українського Православ'я поза Батьківщиною, в Бавнд Бруку.

В 400-ЛІТТЯ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

з 1706 р.; румунської — граматика Брашовеанула з 1757 р.; болгар, сербів і хорватів. Про це свідчать місця, де перевидавалась ця граматика: в 1621 році у Вільні, в 1633 у Кременці, в 1648 у Москві (але без зазначення автора), в 1697 в Букарешті, в 1721 у Москві, в 1723 в Петебурзі, в 1755 у Рімнікул-Вільча, та в 1799 році у Пермі. Цю граматику зв'язують також з першограматиками таких народностей: української — Граматика Ужевича з 1645 р; російської — граматики Лудольфа з 1696 р., Максимова з 1723 р., Ломоносова з 1755 р.; білоруської — граматика Копієвича молдавської — граматика Драгомірнеанула з 1770/74 рр.; сербської — граматики Вуяновского з 1793 р. та Мразовича з рр. 1794, 1800, 1811, 1821, 1834, що були видані у Відні та граматики з років 1797, 1800, 1806, що були видані в Будапешті, правдоподібно, для хорватів9); болгарської — „Болгарска грамматика" Неофіта Рильского з 1835 р. Своїм так чисельним впливом граматика Смотрицького може сміло рівнятися зі славною латинською граматикою Доната. Перевиданням цієї граматика проф. О. Горбач.а з ним і українська еміграція гідно відмітили 400-літню річницю з часу народження її автора.

ЗАМІТКИ

1) *Острозька біблія* це перша, видана на східньослов'янській території. Біблія, яку видрукував Іван Федорович (Федоров) в Острозі в 1581. Мелетій Смотрицький взяв з неї багато цитат, які проф. О. Горбач подав у списку, що названий у монографії „Перечень, зідентифікованих цитат з Острозької Біблії" на ст.268-70.

2) Цитата взята з перекладу проф. В. Радзикевича в *Історії української літератури*, в-во Вернигора, Мюнхен 1947 ст. 59-60.

3) ADELPHOTES. Die erste gedruckte griechisch-kirchenslavische Gramm[illegible] Lviv-Lemberg 1591. Herausgegeben und eingeleitet von Olexa Horbatsch. Frankfurt am Main, 1973; XYI, 217 S.

4) Lavrentij Zizanij: HRAMMATIKA SLOVENSKA, Wilna 1596. Herauzgegeben und eingeleitet von Gerd Freidhof, Frankfurt am Main,1972; XVI,93 S.

5) Meletij Smotryćkyj. HRAMMATIKI SLAVENSKIJA PRAVILNOE SYNTAGMA, Jevje 1619. Kirchenslavische Grammatik (Erstausgabe). Herausgegeben und eingeleitet von Olexa Horbatsch, Frankfurt am Main, 1974; XXII, 280 S.

6) SLAVIA ORIENTALIS, No. 1, 1975, str. 107-108. Гляди рецензія: „Meletij Smotryćkyj. HRAMMATIKI SLAVENSKIJA PRAVILNOE SYNTAGMA..."

7) *Русский филологический вестникъ*, т. 9, Варшава 1883, стр. 358-63;

8) Там же, ст. 359.

9) Перші поправки хорватської глаголицької літератури, яка видавалась у Римі, робив на підставі граматики Смотрицького хорват-францішканець Рафаіл Левакович уже в році 1649. Більш вичерпні інформації на цю тему можна знайти у Замітках проф. О. Горбача, особливо замітка ч. 92, доданих до реферованої праці, стор XI-XXII.

Прихильники АБН і Афганістанські Борці за Свободу

організують

ДЕМОНСТРАЦІЮ

ПРОТИ РОСІЙСЬКОГО ІМПЕРІЯЛІЗМУ-КОМУНІЗМУ

в суботу, 19-го січня ц. р., о год. 11-ій ранку, місце демонстрації — 67-ма вул. і Лексінґтон Авеню в Мангетені, поблизу Совєтської Місії до ОН

Ця демонстрація, це не тільки протест проти кривавої інвазії російського імперіялізму в Афганістані, який несе афганістанському народові ті всі „блага" якими Москва обдаровує поневолені нею народи: національне і соціяльне рабство, терор, в'язниці і концтабори, руїну національної культури, національної гідности та фізичне нищення працівників і творців рідної культури і науки і тотальну русифікацію, але також є перестогорою для всіх ще вільних сьогодні народів та кожної волелюбної людини.

Проситься Українське Громадянство Ню Йорку й околиці взяти участь в демонстрації.

Управа ПАБНА

Окружний Комітет Відділів Українського Народного Союзу Міннеаполіс, Міннесота

повідомляє, що

в п'ятницю, 25 січня 1980 р., о год. 7-ій веч. в залі Української Православної Церкви св. Михаїла при 505 — 4-ій вул. (Норт Іст)

відбудуться

ОРГАНІЗАЦІЙНІ НАРАДИ

Окружного Комітету Відділів УНСоюзу м. Міннеаполіс і околиці

та

ЗУСТРІЧ

з головним предсідником УНСоюзу д-ром ІВАНОМ О. ФЛИСОМ і заступником головного предсідника УНС д-ром МИРОНОМ КУРОПАСЕМ

До участи в нарадах і зустрічі запрошується Відділових урядовців Відділів УНСоюзу, а також Союзових членів і ВСІХ, що є зацікавлені союзовими і загально-громадськими справами.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Інж. Ярослав Карп'як, *секретар* — Гіларій Папіж, *голова*

Речники АБН...

(Закінчення зі стор. 1)

„Те, що тепер діється в Афганістані, готувалося давно. В Україну московське військо ввійшло в 1919 році, і західній світ нічого не робив„ щоб захистити молоду українську державу. Те саме було в Угорщині, в Чехо-Словаччині". Далі він сказав, що „людина з вулиці почала вже думати, що Москва може робити все, а Захід — нічого". „Ми тепер повинні, — сказав В. Мороз, — робити все можливе, в тому і з рамени АБН, щоб мобілізувати світову опінію в обороні Афганістану, щоб не допустити повторення Нікараґви, чи Західньої України, коли герої УПА вели двобій без допомоги Заходу".

Проф. В. Мороз продовжував: „За виключенням ЗСА і частини Західньої Европи — решта світу це вулкан. Ми, люди зі Сходу, можемо навчити Захід, як жити в неспокої. Боротьба в Афганістані — це боротьба принципів: а). оборона всього, що є найкращого в людей, б). комуністично-ленінська деструкція людства". „Зелене полум'я ісляму перекинеться і на СССР", через кордон, бо Москва не змогла вирвати коріння в узбеків, таджиків та ін."

„Америка починає дещо вже використовувати свої великі резерви, про які я говорив кілька місяців тому: припинення торгівлі зерном і ін. зі СССР, бойкот московської Олімпіяди тощо".

„Тепер ми питаємо тих, які казали, що ідеї АБН, визвольні ідеї АБН — застарілі: хто мав рацію? Де „детант"? Нині АБН дочекався кращих часів. Американці повертаються до реалізму, і московські байки про „детант" знаходять все менше читачів.Ми повинні працювати,щоб знешкоджувати лівицю й лібералів, щоб підтримати лінію твердої постави до ворога президента Картера. Є у світі велика фінансова мафія, яка хоче торгувати з СССР за всяку ціну. Ми повинні це невтралізувати."

„Афганістанові потрібно повного негайного захисту, не резолюцій ОН! СССР ні в кого не питає дозволу, що робити і куди посилати свої війська, — Захід повинен теж не питати нікого і слати армії туди, де це потрібно".

Укінці проф. В. Мороз ще раз підкреслив, що усі антикомуністичні сили повинні повністю використати сучасну ситуацію: „Боротьба за волю Афганістану, як і заодно України чи інших поневолений націй, не є приватною справою, — це боротьба за власне самозбереження Заходу".

Запрошений згодом удруге до слова проф. В. Мороз сказав, що в часах В'єтнаму мала успіх лівиця — тепер світ завертає направо, відбувається процес оздоровлення світової думки, „симпатії є по нашому боці". Тому „ми всіляко повинні підтримувати борців за волю Афганістану. Афганістан є тепер візитовою карткою усіх, хто має почуття відповідальности за долю світу!"

На конференції теж повідомлено про недалеке вже прибуття двох естонських дисидентів на Захід.

Речник Афганського Союзу Борців за Свободу подякував зібраним за увагу, проф. В. Морозові за цінні думки та повідомив, що в суботу 19-го січня о 11-ій годині ранку відбудеться демонстрація вільних афганців біля ОН, яка потім перейде під місію СССР на 67-ій вулиці. Збірка українських учасників на 67-ій вул. і Лексінґтон евеню в Ню Йорку, о год. 11-ій ранку.

Ген. Гейґ найменований на президента великої корпорації

Ген. Александер Гейґ

Вашінґтон. — Ген. Александра Гейґа, колишнього шефа персоналу Білого Дому за часів президентури Річарда Ніксона, а пізніше головного командувача збройними силами Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО), найменовано 26-го грудня м. р. президентом Об'єднаної Технологічної Корпорації, яка є однією з 20-ох найбільших фірм в ЗСА.

Раніше в політичних колах поширювалися поголоски, що ген. Гейґ може евентуально бути компромісовим кандидатом на президента ЗСА з Републіканської партії у виборах в 1980 році. Але в кінці минулого тижня Гейґ заявив кореспондентам, що він вирішив не брати активної участи в політичному житті. При тому він додав, що піддержуватиме кожного републіканського кандидата, якого номінує Крайова конвенція.

Ген. Александер Гейґ відійшов від активної служби у війську в червні 1979 р. на 55-му році життя.

Речники згаданої корпорації заявили після номінації, що ген. Гейґ, перейнявши своє становище, напевно спричиниться до зросту кампанії своїм знанням військової і політичної проблематики, бо корпорація, з оборотом 10 більйонів долярів, у багатьох відношеннях залежна від контрактів Департаменту оборони. Генерал Гейґ і предсідник корпорації Ґеррі Джей Ґрей мали 27-го грудня виступити на пресовій конференції в Гартфорді і там з'ясувати їхні пляни. Номінацію ген. Гейґа на це становище позитивно сприйнято у бизнесових колах, але вона чимало заскочила політиків і його приятелів з Републіканської партії.

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ ГОТУЄТЬСЯ...

(Закінчення зі стор. 1)

би діяльности цього ж Комітету.

Цьогорічні святкування завершать Божественні Літургії за кращу долю Українського Народу в усіх українських церквах Філядельфії в неділю, 27-го січня. В Українському Католицькому Митрополичому Соборі відслужить Архиєрейську Службу Божу Митрополит Мирослав Любачівський о год. 10-ій ранку, а в українській православній катедрі св. Володимира відправить Торжественну Літургію настоятель, митроф. прот. Степан Біляк о год. 10:30 ранку. В обидвох катедрах візьмуть участь представники організацій з прапорами.

Святковий час дещо припізнив інформацію про підготову цих святкувань. Тому Управа Відділу УККА звертається до українського громадянства з проханням зголошувати свою участь у бенкеті негайно в канцелярії Відділу УККА. Тим більше, що заповідається участь представників губернатора й леґіслятури, як і не виключена участь посадника Ґріна та членів Міської Ради. Участь візьмуть також представники інших національних груп.

Український Національний Музей у Чікаґо, Ілл.

ділиться сумною вісткою, що в п'ятницю, 11-го січня 1980 року відійшов у Вічність

✝

сл. п.

Д-р РОМАН ВЕРЕС

Президент Українського Національного Музею.

Покійний був членом НТШ, довголітнім головою і почесним членом Українського Бібліотечного Товариства Америки, основником і головою Українського Бібліографічного Центру, автором українських бібліографій і статтей на науково-культурні теми та невтомним суспільно-культурним діячем.

Опечаленій Дружині, Синові та Родині Управа Музею складає вислови найщирішого співчуття.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Управа Музею

В ДВАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ БОЛЮЧОЇ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього ЧОЛОВІКА, БАТЬКА, ДІДА, ПРАДІДА І СТРИЙКА

бл. п.

ФЕДОРА ІВАНА ОЛЕСНИЦЬКОГО

БАНКОВЦЯ І ПРОМИСЛОВЦЯ

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА

в неділю, 20 січня ц. р., о год. 12-ій вполудне в церкві св. Ів. Хрестителя у Нюарку, Н. Дж.

Просимо Приятелів у цей день згадати Покійного в своїх молитвах.

Дружина СОФІЯ
ДІТИ, ВНУКИ, ПРАВНУКИ, БРАТАНКА

Український Музичний Інститут Америки, Інк.

В суботу, 19-го січня 1980 року, о год. 8:30 ранку

буде відправлена

СЛУЖБА БОЖА І ПАНАХИДА

в 10-РІЧЧЯ СМЕРТИ НЕЗАБУТНЬОГО

Проф. ЛЮБОМИРА ГОРНИЦЬКОГО

† 19-го січня 1970 р.

КОНЦЕРТОВОГО ПІЯНІСТА І ПРОФЕСОРА УМІ

в церкві св. Івана Хрестителя в Нюарку, Н. Дж.

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ АМЕРИКИ — ВІДДІЛ в НЮАРКУ

Бл.п. Ірина Ю. Пизнюк увіковічнила себе у вишивках

На виставці „Українські вишивки — вироби прикладного мистецтва", що відкрилася в Українському Музеї 1-го грудня м.р., виставлено близько 30 вишивок роботи Ірини Ю. Пизнюк, яка померла 6-го листопада м.р. в Гантінґтоні, Н.Й. Вона подарувала музеєві близько 60 вишивок і 200 писанок.

Бл.п. І. Пизнюк була майстром української вишивки, уміло пристосовуючи стародавні традиції народного мистецтва до модерних смаків і вимог. Вона казала, що любити мистецтво, а головне вишивку, її навчила ще на батьківщині Ольга Бачинська, знавець і збирач народних узорів.

Ірина Ю. Признюк народилась 28-го квітня 1908 року у Стрию, Україна. На батьківщині учителювала. В 1940 роках переїхала до Німеччини, де здобула фах медсестри і за цим фахом працювала. В 1950-их роках прибула до ЗСА, мешкала в Міннеаполісі, Мінн, і увесь час працювала як медсестра. У вільні години багато вишивала і писала писанки. Майже всю свою збірку вишивок і писанок подарувала Українському Музеєві у Ню Йорку.

Здійсненню цьому щедрому дарункові сприяла Іванна Клим, референт мистецтва і зв'язків з Музеєм Нюйоркської Окружної Управи Союзу Українок Америки.

ПРОСФОРА ОЖ ОЧСУ В НЮ ЙОРКУ

Ню Йорк, Н. Й. — Об'єднання Жінок ОЧСУ — Відділ в Ню Йорку влаштовує в неділю, 20-го січня ц.р., о год. 2-ій по полудні в залі ОУВФ при 136 2-га евеню — традиційну Різдвяну Просфору. В програмі: доповідь про різдвяні звичаї, збірні й поодинокі деклямації учнів Школи Українознавства при ОСУМ-А, сольоспіви сумівок Оксани Харук і Христини Іванів при фортепіяновому акомпаньменті Соні Шереґ та інші виступи.

Українське Лікарське Товариство Північної Америки — Відділ Огайо

повідомляє зі смутком, що

✝

сл. п.

д-р мед. РОСТИСЛАВ ВАСИЛИШИН

довголітній лікар на еміграції у Толідо, Огайо, несподівано відійшов у Вічність в дні 14-го січня 1980 року.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Дружині і Родині Покійного висловлює найщиріші співчуття —

Управа Відділу

✝

Ділимося сумною вісткою, що наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І БРАТ

бл. п.

Д-р РОСТИСЛАВ ВАСИЛИШИН

упокоївся в Бозі, 14-го січня 1980 року, в Толідо, Огайо, на 58-му році життя.

В глибокому смутку:
дружина — АННА
діти — ЛЮБА, НАДЯ, ІВАН і МАРКО
брат — БОГДАН

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА в четвер, 17-го січня 1980 р., о год. 11-ій ранку в церкві св. Михаїла в Росфорд, Огайо.

ПОХОРОН на українському православному цвинтарі в С. Бавнд Бруку, Н. Дж., в п'ятницю, 18-го січня 1980 р., о год. 1-ій по пол.

Просимо про молитви.

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що в п'ятницю, 11-го січня 1980 року, після довшої недуги, відійшов у Вічність, на 73-му році життя, наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І БРАТ

бл. п. доктор права

РОМАН ВЕРЕС

ПОХОРОННІ ЦЕРКОВНІ ВІДПРАВИ відбудуться в соборі свв. Володимира й Ольги в Чікаґо, Ілл., у вівторок, 15-го січня 1980 р., о год. 9-ій рано. Тлінні Останки Покійного будуть перевезені і спочинуть на українському православному цвинтарі у Бавнд Бруку, Н. Дж.

В глибокому смутку:
дружина — ЕВГЕНІЯ
син — д-р ОЛЕГ
синова — д-р НЕНСІ
сестра — мґр НАДІЯ
шваґер — д-р ЮЛІЯН ПЕЛЕХ
Ближча і дальша Родина в Україні і Америці

Українська Католицька Церква св. Михаїла в Tucson, Arizona

ділиться сумною вісткою з Українським Громадянством, що дня 23-го грудня 1979 року, відійшов у Вічність

✝

сл. п.

МИХАЙЛО МЕЛЬНИКОВИЧ

народжений 25-го січня 1896 року у с. Стрибичі коло Старого Самбора, Україна.

Відійшов у кращий світ наш Батько Тусонської Громади і багато знаний в українських організаціях і церквах на терені Америки і Канади. ПОХОРОН відбувся 27-го грудня 1979 р. на цвинтарі Голі Говп, у Тусан, Арізона. Горем прибиті залишились Покійного Родина, а тим більше Тусонська Громада.

Покійного бажанням було викінчити будову Української Католицької Церкви св. Михайла, яку Покійний започаткував. Хай сповниться Його бажання. Проситься все Українське Громадянство поставити одну цеголку на той Храм Божий. Бог Вас нагородить за Вашу щирість. Адреса церкви:

St. Michael Ukrainian Catholic Chuch, 5211 E. 18th Street, Tucson, Arizona 85711 U S A

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

ДО ПИТАННЯ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

зброєю, військовими дорадниками і кубинцями в Африці, Азії та Південній Америці, Совєтський Союз теж сприяє утворенню партократичних держав. Він намагається посісти весь світ, через всесвітню партократичну імперію. Тому ця імперія є загрозою для всього світу і боротьба за її деколонізацію не є завданням якоїсь одної нації. Це завдання всього світу. Вирватися з лабет цієї імперії, відокремитись від неї, якійсь одній нації неможливо. Кожна поневолена нація, борячись за свою свободу, мусить боротися в межах визвольної антикомуністичної боротьби.

2. Питання визвольної боротьби народів СССР

1. Єдність партократії на міжнародно-партійній основі і її прагнення до поневолення всіх націй світу, в тім числі й тієї нації, до якої належить той чи інший партократ, а також рівність (у рабстві) всіх націй імперії, що входять до її складу, або іншим чином підлягають їй. Щоб забезпечити цю єдність, треба створити атмосферу повного визнання Уставу ООН, Загальної Декляраціï Прав Людини, Пактів про Права і Заключного Акту Гельсінкської наради.

2. Дуже важливо всім націям, особливо тим, що колись були пануючими, і через те мають великодержавні прагнення, постійно підкреслювати:

а) Кожний народ має невід'ємне право бути господарем на своїй землі, тобто мати свою власну самостійну державу. Виходячи з цього, за всіма народами СССР визнається право на державну самостійність. Це право треба визнавати без будь-яких застережень та передумов. Його не можна зокрема, затуманювати облудними тлумаченнями сторонніх чинників, щодо форм самовизначення форм взаємин з іншими народами. Ці питання не мають відношення до самовизначення, навпаки, це є засіб порушення суверенних прав народу, втручання у внутрішні справи. Взаємовідносини з іншими народами і співпраця з ними — це справа іншого часу — коли народ остаточно устійниться як самостійна держава і набуде сили й досвіду, щоб вести переговори з іншими державами на рівній основі. Наприклад, як то ведеться між европейськими країнами відносно „Загального ринку" і „Об'єднаної Европи".

б) Кожна людина прагне свободи. Передумовою її вільного розвитку є забезпечення її громадських свобод від втручання державних органів, що можливе лише в умовах демократії і гарантує рівність перед законом всіх громадян, незалежно від національности, раси, релігії, статі, а національним меншинам — свободу розвитку їхніх національних, духовних та матеріяльних цінностей.

3. СССР перманентно перебуває в стані соціяльно-економічних, політичних і національних суперечностей і глибоких криз. Боротьба всіх народів СССР, особливо російського, за Права Людини, проти сваволі партократії і бюрократії, за політичні права і свободи, проти соціяльної несправедливости та економічного визиску, за свободу інтелектуальної творчости, а також національно-визвольні та релігійні рухи сприяють творенню спільного фронту всіх народів СССР на принципах рівности і взаємовизначення. Тільки такий фронт може гарантувати їхню перемогу.

4. Найбільшою перешкодою для створення єдиного фронту всіх націй СССР є залишки російського великодержавного шовінізму (більше на еміграції, ніж в СССР) і антируський провінційний націоналізм. Тому діячам національно-визвольних рухів треба доводити до неруських націй факт політичного, соціяльного і культурного поневолення російського народу, проводити лінію поділу між цим народом і кремлівською партократією, яка спирається на міжнаціональну партію і використовує історичні традиції російської державности і російський патріотизм, підтримувати російський народ в його прагненнях скасувати соціяльне, політичне і культурне поневолення і здобути свободу у самостійній російській демократичній державі на етнографічних територіях.

Російським діячам в боротьбі за єдність треба якнаймирніше використовувати демогогічні заходи партократичної влади — створення національних автономних і союзних республік, надання останнім права виходу з СССР.

Виходячи з цього, треба беззастережно вимагати здійснення принципу державної самостійности України, Білорусії, та всіх інших союзних республік, повернення на етнографічні території і відновлення автономії Кримських татар, німців Поволж'я тощо, як найближча мета — встановлення дипломатичних стосунків з державами світу — Україною, Білорусією, які є членами організації Об'єднаних Націй. Особливо твердо і рішуче російським діячам треба вести боротьбу з тими заходами партократичної влади, які виглядають, як російські заходи і тим плямують російський народ. Ми маємо на увазі такі заходи народовбивства, що їх систематично здійснює влада: русифікація, виселення аборигенів національних республік за їх межі та поселення на їх місце людей інших національностей, нищення історичних традицій і культури неросійських народів, погано завуальована проповідь великодержавного шовінізму, ксенофобії, антиукраїнства, антисемітизму, розпалювання міжнаціональної ворожнечі.

Треба боротись проти проповідуваної керівниками КПСС концепції так званого „радянського народу" і також рішуче розкривати намагання російських шовіністичних кіл в СССР і за кордоном ідентифікувати з поняттям „Росія" усі республіки Совєтського Союзу, а з поняттям „російський" — усі народи СССР.

КІНЦЕВОРІЧНІ НАРАДИ

(Закінчення зі ст. 2-ої)

Дискусія пожвавилась після того, як ред. Ігнат Білинський з'ясував проблему „політичної концепції" ген. Петра Григоренка, накресленої ним у заяві до редакції російського журналу „Континент", даючи свою згоду приступити до редакційної колеґії цього журналу. У висліді з'ясування І. Білинський запропонував, а крайова Рада схвалила таку резолюцію:

„Після дискусії над проголошеною в українській пресі заявою ген. Петра Григоренка про його приступлення до редакційної колеґії російського журналу „Континент", де ген. Григоренко стверджує, що СССР не є російською колоніяльною імперією, а російський імперіялізм не існує як ворог українського народу та інших поневолених народів, а теж, що Москва не проводить русифікації і не поневолює України, — Крайова Рада УККА стверджує помилковість і шкідливість такої політичної концепції ген. Петра Григоренка для української визвольної справи і діяльности керованого ним Закордонного представництва української Гельсінкської групи піддержувати не буде".

На всіх присутніх на цьому засіданні 71 члена Крайової Ради УККА — 17 із усіх 33 членів Екзекутиви та 54 з усіх 97 членів Ради з-поза Екзекутиви — за резолюцією голосувало 42 члени, проти — 11 і 7 стримались від голосування. В дискусії забирали слово: о. шамбелян Р. Москаль, д-р Ірина Падох, д-р Перейма, М. Кавчак, А. Прятка, В. Мазур, інж. Ю. Нестерчук, Р. Данилюк, інж. А. Ґудзовський, пані Куделя, д-р П. Мірчук, пані Н. Самокіш, д-р В. Палідвор, д-р М. Шпитко, пані С. Букшована, пані Ліда Белендюк, інж. М. Шпонтак, д-р Б. Футей, Лев Футала та інші. Деякі дискутанти, зокрема д-р Ірина Падох, пані Ліда Белендюк, д-р Р. Барановський, Р. Данилюк, д-р В. Палідвор, пані Ніна Самокіш, інж. А. Ґудзовський та інші звертали увагу на шкідливість такої резолюції, вказуючи на евентуальні шкідливі консеквенції, зокрема в дальших оборонних акціях за звільнення українських політичних в'язнів, що їх веде закордонне представництво української Гельсінкської групи. Однак внескодавець, арґументуючи свій внесок, у заключенні заявив, що УККА є найвищим політично-громадським чинником і тому має право й обов'язок займати становище до справ, які заторкують українські національно-державні інтереси. Були побажання деяких дискутантів, щоб відчитати повний текст статті ген. П. Григоренка, або відкласти розгляд цієї справи до чергових нарад Крайової Ради УККА. Інші противились цьому. Однак, ніхто не ставив цієї справи у формі пропозиції.

Переголосовано оспорювану вже раніше на Екзекутиві справу ротаційности обов'язків екзекутивного віцепрезидента УККА, зокрема відносно представництва УККА в Президії Секретаріяту СКВУ. Перед голосуванням слово в цій справі забрав адміністративний директор УККА мґр Іван Базарко, який заявив, що на останньому засіданні Екзекутиви була покликана Комісія з 4-ох осіб: д-р Іван Флис, д-р Михайло Снігурович, о. шамбелян Роберт Москаль і мґр Іван Базарко, яка мала переглянути протоколи і запропонувати свій внесок у цій справі Екзекутиві.

Комісія, однак, не могла досі відбути засідання. Мґр І. Базарко запропонував відкласти цю справу.

Внесок мґра І. Базарка відкинено, і тоді голосами 12 за, 2 проти і 3-ма здержаними вирішено затвердити ротаційність представника УККА у Президії Секретаріяту СКВУ. Досі Екзекутиву УККА у Президії Секретаріяту СКВУ репрезентував віцепрезидент УККА і головний предсідник УБСоюзу Іван Олексин.

Підтверджено ранішу постанову Екзекутиви, що новоприбулими С. і Н. Караванськими має опікуватися УККА, а не поодинокі організації чи особи, як також голосуванням 31 голосів проти 17 і 3 здержаних схвалено становище в справі очолювання Миколою Плавюком Секретаріяту СКВУ, громадської надбудови, після того, як його обрано на голову одної з політичних українських організацій. Попередній екзекутивний віцепрезидент УККА о. Р. Москаль рекомендував не ставити цієї справи у формі резолюції.

У зв'язку з деякими тенденціями офоційних чинників цензурувати українські і білоруські радіопересилання у „Радіо Свобода" в Мюнхені, вже пороблено відповідні заходи в урядових колах Вашінґтону, щоб припинити ці намагання. Інформаційне Бюро УККА робить також заходи, щоб включити у президентську комісію Голокосту представників від української спільноти, бо під час Другої світової війни загинуло чимало українського населення, про що офіційно ніне не згадується.

Крайова Рада рішила, що підготовою чергового Конгресу УККА займатиметься спеціяльна Комісія, до якої входитимуть усі члени Екзекутиви і Крайової Ради з Філядельфії і околиці. Комітет очолюватиме ред. Ігнат Білинський, секретар Екзекутиви УККА.

Наради закінчились о год. 6-ій вечора прийняттям пляну праці УККА на 1980 рік і закликом до представників поодиноких місцевостей гідно відзначити у цьому році 62-гу річницю Самостійности і Соборности України, проголошену Державними Актами в 1918-19 роках.

АКТИ...

(Закінчення зі ст. 2-ої)

кристалізаційне ядро і від років хотіли старого митрополита проголосити патріярхом, що, незалежно від усіх додаткових політичних акцентів, було б однозначне з афронтом Московського патріярха і, відповідно до цього, було Ватиканом постійно відхилюване.

Після того, як випадки 1948 р. спричинили обтяження екуменічних відносин з російською православною Церквою, саме в новіших часах зростаюча політизація з'єднаних українців на Заході, з їх боєвим антикомунізмом і фанатичним антиросійським наставленням, спричинює Ватиканові додаткові труднощі. Цей бо мусить остаточно — побіч екуменізму — думати теж про інших католиків у Совєтському Союзі . Можливо, що саме тому Папа пробував зосередити увагу католицьких українців на історично-релігійній події — поза межами політики, при чому одначе він сам заплутався в політику.

Це ж бо зрозуміле, що Московський патріярхат (і, очевидно, совєтський режим) в даних умовах, які до того загострені українським націоналізмом у їх власному краю, з турботою (щоб не сказати — з острахом) слідкує за кожним ватиканським висловом на адресу українців. І тому ледве чи кого здивує, що голова церковного уряду для закордону при Московському патріярхаті, митр. Ювеналій, після оповіщення папського листа до Сліпого („Оссерваторе романо", 17 червня 1979) з доручення своєї Церкви звернувся 4 вересня 1979 р. з деякими запитами до президента Секретаріяту Християнської єдности Жана кардинала Віллебрандса.

Відповідь кард. Віллебрандса в імені Папи Івана Павла II є з кожного погляду документом найвищого значення. Якщо після останніх папських виступів під час його ірляндської й американської подорожі постали різні сумніви щодо екуменічного становища нового Папи, то кардинал Віллебрандс у своєму листі викладає ясними й недвозначними словами сьогоднішнє розуміння екуменізму католицькою Церквою. Це є також заявою Папи Івана Павла II, власні слова якого він цитує. Крім того, тут ще раз відкрито уточнено становище Святого Престолу у відношенні до помісних унійних Церков і до східнього обряду, які декому сьогодні здаються просто екуменічною перешкодою, при чому здебільшого забувається, що побіч екуменізму існує ще й релігійна свобода (ця остання була також гостро підкреслена Другим Ватиканським Собором).

Як це підкреслює кард. Віллебрандс, він склав свого листа з доручення Папи. Але, мабуть, було б побажаним, щоб того листа підписав сам Папа.

Відзначування 30-річчя СФУЖО на Фльориді

У рамках святкувань 30-річчя Федерації Українських Жіночих Організацій, які відмічують працю Федерації за пройдений шлях, майже у всіх більших скупченнях наших поселень не лише в ЗСА і Канаді, але і в інших заокеанських країнах де діють складові організації СФУЖО, відзначено в особливій формі святкування на соняшній Фльориді, яка своїм лагідним кліматом і спокійним теплим морем з'єднує в собі щораз то більше любимців, серед них багато активного жіноцтва, яких завжди цікавить в першій мірі український жіночий рух. Тому і не дивно, що заповіджений жіночий панель на 4-го листопада м. р. в Українському Культурному Центрі у Голивуді, південна Фльорида, притягнув не тільки численних жінок, але і їхніх чолрвіків та інших мужчин, які живо слідкували за кожною доповіддю.

Вечір відкрила і ним справно вела голова ОЖОЧСУ Надія Мудрейко, яка привітала численних гостей, представників організацій, між ними новообрану голову СУА Соню Кучкуду та представила панелісток в черговості їхніх доповідей: Стефанія Бернадин секретарка СФУЖО, член Гол. Управи ОЖОЧСУ — „30-річчя СФУЖО", Стефанія Букшована — голова Прихильників Державного Центру УНРади, член Комісії Зв'язків — „Міжнародний Рік Дитини" та Дарія Степаняк референтка зв'язків Головної Управи ОЖОЧСУ, рівночасно член Комісії Зв'язків СФУЖО — „Декада Жінки і участь в ній українок".

Перша доповідачка коротко насвітлила історію українського жіночого руху, кількакратні спроби об'єднання жіночих організацій та зреалізовання цих плянів у створенні „Світової Федерації Українських Жіночих Організацій", яка постала на 19 років скорше, як Світовий Комітет Вільних Українців та за цей час зуміла об'єднати 20 складових організацій майже з цілого вільного світу з різними програмами праці. Вона насвітлила теж широку діяльність СФУЖО не тільки внутрі, але і включаючись в Міжнародні Жіночі Організації, з якими при нагоді різних Міжнародних Жіночих Конференцій висувають питання поневоленої української жінки і дитини. Під сучасну пору Федерацію очолює громадська діячка, редакторка, інж. Лідія Бурачинська. Цінним органом СФУЖО є квартальник „Україна в світі", який появляється і в англійській та французькій мовах і який є дуже цінним матеріялом на Міжнародних Конференціях, і яку редагує заслужена громадська діячка і письменниця мґр Ірина Пеленська.

Друга панелістка Стефанія Букшована з перспективи Міжнародного Року Дитини насвітлила долю дитини у цілому світі з долученими статистичними даними про жалюгідне положення дитини, головно у країнах „Третього світу", де велика неграмотність, голод, нужда скошує 25 до 30% дітей вже в першому році життя. На жаль, це стрічається і в розвинених країнах СССР — єдина індустріяльна країна, яка вже 12 літніх дітей заставляє до польових вправ зі збруєю в руках, надихаючи ненависть до всіх інакшедумаючих. Та найгірша доля дітей дисидентів і то українських дисидентів, їм не дають можливости вчитися у батьківській мові, виставляють на русифікацію.

Третьою панелісткою була Дарія Степаняк, активна учасниця Жіночих Конференцій в Мехіко, Гюстоні, Тексас, Вашінґтоні, Д. К. Вона широко насвітлила активну участь українок в Міжнародних Жіночих Конференціях, які зуміли своїми виступами, голодівками, виставками та відповідною добре опрацьованою літературою з'єднати собі чужинок, замітних постатей жіночого руху прихильних нашій справі, які допомогли просунути не раз наші бажання у загальних резолюціях. Тут панелістка навела приклад з Ольгою Заверухою, головою ОЖ ЛВУ і містоголовою СФУЖО, єдиною українкою в складі Жіночої офіційної Канадської Делеґації на Конференцію Міжнародної Жіночої Ради в Найробі, Кенії, у східній Африці, яка з нагоди Року Дитини улаштувала там виставку Року Дитини, залучуючи матеріяли з переслідування українських дітей. Совєтська делеґація за всяку ціну старалась зліквідувати цю виставку, одначе на солідарну поставу цілої канадської делеґації, яка грозила залишенням Конференції, виставку задержано, а численні делеґати знайомились з незавидним положенням української дитини.

У дальшому доповідачка поінформувала про підготову до наступної Жіночої Конференції, яка відбудеться від 14-го до 30-го липня в Копенгагені, Данія, і до якої ми зокрема повинні бути дуже добре і однозгідно усі підготовані.

Широка дискусія та речеві відповіді панелісток дали змогу присутнім познайомитись ближче з працею жіноцтва, яка часто натрапляє на різні перешкоди, та не завжди є відповідно оцінена. Щирою подякою прелеґенткам Надія Мудрейко закрила офіційну частину імпрези, запросивши на приємну гостину, що її підготовили пані з ОЖОЧСУ.

Стефанія Бернадин

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 20-го СІЧНЯ 1980 р.

ПАССЕЙК, Н. Дж. Місячні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 42-го Відд., о год. 2-ій по пол. в УНДомі при 234 Hope Avenue. Проситься чл. прибути на збори. — В. Марущак, рек. секр.

НЕДІЛЯ, 27-го СІЧНЯ 1980 р.

МЕНВІЛЛ, Н. Дж. Річні збори Т-ва ім. Т. Шевченка 349-ий Відд., о год. 2-ій дня, при церкві св. Михаїла, Схід 3-тя вул. Проситься чл. взяти участь у Річних зборах. — Т. Трензилюк, гол., В. Бойко, кас., М. Захарко, секр.

ГАРТФОРД, Конн. Річні збори Б-ва св. І. Хрестителя 277-ий Відд., о год. 3-ій по пол. в УНДомі при 960 Ведерсфілд вул. На порядку: звіти за 1979 р. та вибір Уряду на 1980 р. Проситься чл. прибути та вирівняти належні вкладки. В. Василенко, предс., С. Кравець, секр.

РОЧЕСТЕР, Н. Й. Річні загальні збори Б-ва св. Йосафата 217 Відд., о год. 2-ій по пол. в кафетерії церкви св. Йосафата. На порядку: відкриття, читання протоколу, звіти — фінансовий, хворих, К. Комісії, дискусія і вибір Управи на 1980 р. По зборах — збирання вкладок та перекуска. Проситься чл. прибути. — К. Шевчук, предс., Т. Кубарич, фін. секр., Ст. Приймак, заст. секр., Д. Марґолич, Марта Пристай і Анна Васьків — К. Комісія, Д. Пристай, секр.